

VIENYBĖ

72 M. 21 N.

BROOKLYN, N. Y.

1958 M. GEGUZĖS (MAY) 23 D.

TEL. Aplegate 7-7257

KAINA 15 C.

Dabar

JUOZAS TYSIJA

Vyriausybės krizė Prancūzijoje yra paprasta brasta. Ministeriai ir yra tam, kad juos piliečiai keiktų...

Kas kita valstybės krizė. Tokia krizė, kurią dabar norėtų pašalinti generolas de Gaulle, yra įsigalėjusi Prancūzijoje. Bet ir gen. de Gaulle, šis ketvirtosios prancūzų respublikos kūrėjas, nelinkęs būti diktatorium.

Iš viso, nežiūrint karšto temperamento, prancūzai nepakenčia perversmų ir diktatūrų.

Tiesa, 1851 metais Liudvikas Bonapartas padarė perversmą ir pasiskelbė imperatorium. Bet "Mažasis Napoleonas", kaip jį paskiau pavadino poetas Victor Hugo, savo karjerą begėdiškai baigė karė su prūsais.

Ne pirmas kartas Prancūzija serga. Šį kartą prancūzų respublikai atsirūgsta tai, ką ji paskubomis buvo nurijusi Afrikoje ir kituose kontinentuose.

Respublika su imperija, kaip ir demokratija su vergija, nesuderina.

Tautos, kaip ir žmonės, sensta, bet kovoja ir nepasiduoda.

Trys reikšmingos šių metų sukaktys rodo, kad iš tikrųjų, anot Putino, "iš amžių mūsų tauta gyva".

Nenuostabu, kad šiais jubiliejiniais metais lietuviai Amerikoje renkasi net trims dideliems pasitarimams: Tautiniam Kongresui, Amerikos Lietuvių Kongresui ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimui.

Ir visa tai vyksta... švento Kazimiero, Vinco Kudirkos ir Lietuvos nepriklausomybės ženkle.

"Senoji gvardija miršta, bet nepasiduoda", kartą sušuko Cambronne. Tauta, ypač jos skeveldros užjūriuose, sensta, bet kovoja ir nežada pasiduoti.

Fajudinkite, vyrai, žemę, jelgu ji pati nejudą, nedreba, nevirpa.

Savo laiku Amerikos lietuviuose viešėjęs rašytojas Augustinas Gričius dabar Laisvėje rašo:

"I komunistų partiją priimami tokie žmonės, kurie savo dvasia, savo pasauliožiūra

Aldona Stempuzienė, kontraltas, gegužės 31 d. dainuos Tautinio Kongreso bankiete, New Yorke. Be to, solistė ruošiasi rečitalių serijai Pietų Amerikoje. Rugsėjo mėnesį ji dainuos PLB seime New Yorke, Los Angeles lietuvių dienoje ir Clevelande statomoje "Mignon" operoje. Ateinančiais metais Aldona Stempuzienė dainuos "Carmen" operoje, kurią stato Chicagos vyrų choras. Dainininkė studijas pradėjo Clevelande pas buvusią Metropolitan Operos solistę, Western Reserve Universiteto lektorę Lilą Robeson. Lankydama Cafarelli operos studiją, Stempuzienė debiutavo "Hoffmano pasakose", "Rigoletto" ir "Trubadūrų" operų pastatymuose, taip pat "Fausto" operoje, Chicagoje.

- V. Maželio nuotrauka -

yra prie to priaugę, kurie, prireikus, neatsisakys vykdyti sunkiausią uždavinį, kurie nepabijos ir mirti žmonių labui, komunistinės ideologijos labui."

Bet Gričius prisipažįsta: "O juk dar ne visi tokie žmonės. Pavyzdžiui aš nesu komunistų partijos narys, gal niekada juo nebūsiu iki pat mirties..."

Zodžiu, buvęs Lietuvos Aido redaktorius, kuris tada, apėjęs Amerikos lietuvius, grįžo į "apšepusią ir apskretusią Lietuvą", nesiskubina mirti už komunistinę ideologiją.

Augustinas, matyt, tebema-no, kad bloga yra ta ideologija, dėl kurios žmogus turi mirti.

PRANCŪZIJA, ALŽYRO ĮVYKIAI IR DULLES PAREIŠKIMAS

Prancūzijoje politinė įtampa tebėra didelė, bet, atrodo, vidaus karo pavojus bus pašalintas. Pflimlino vyriausybė parlamente gavė didelę balsų persvara ypatingus įgaliojimus Alžyro reikalu. Būdinga, kad komunistai, kurie anksčiau balsuodavo prieš bet kokius įgaliojimus vyriausybei, šį kartą, gen. de Gaulle pareiškus sutikimą stoti vyriausybės priešaky, balsavo už įgaliojimų suteikimą Pflimlinui, kuris žadėjo sustiprinti kovą prieš Alžyro nacionalistus.

Valstybės sekretorius John Dulles praėjusį antradienį spaudos konferencijoje atsi-

sakė plačiau komentuoti Prancūzijos ir Alžyro įvykius, nes tai esą šiuo metu būtų nevietoj, tačiau jis pabrėžė, kad Amerikos vyriausybė atidžiai sekanti tuos įvykius ir yra vilties, kad Prancūzija dabartinius sunkumus išspręs, prisilaikydama savo didžiųjų tradicijų.

Dulles taip pat pastebėjo, esą vilties, kad už 3-4 savaitių prasidės techniniai pasitarimai dėl branduolinių bandymų nutraukimo. Dalinis Sovietų sutikimas su prezidento Eisenhowerio pasiūlymu kai kuriais nusiginklavimo klausimais kelia pasitenkinimo, sakė Dulles.

Tarėsi Lietuvos bylos reikalu

Tarptautinei politinei padėčiai ištempus, akivaizdoje galimos viršūnių konferencijos, kur vienokiu ar kitokiu būdu gali būti paliesti Sovietų Sąjungos pavergtų kraštų, o taip pat Lietuvos reikalai, lietuviški veiksniai gegužės 18 d. suvažiavo į Washingtoną, kur Continental Hotel patalpose turėjo pasitarimą dėl koordinuotos veiklos ir darytinių žygių Lietuvos bylai ginti.

Pasitarime dalyvavo: J. Kajeckas, Lietuvos atstovas Washingtone; L. Šimutis, dr. P. Grigaitis, M. Vaidyla ir M. Kizytė, atstovaudami ALTO; dr. A. Trimakas, J. Stiklorius ir H. Blazas, atstovaudami VLIKą, dr. A. Trimakas kartu atstovavo ir Lietuvos Laisvės Komitetą, kurio pirmininkas V. Sidzikauskas tebėra Europoje.

J. Kajeckas, Lietuvos atstovas Washingtone, painformavo apie savo atsilankymus Valst. Departamente ir įteiktą memorandumą, primenantį Sovietų Sąjungos agresiją ir ginantį Lietuvos suverenumo teises rasyje su galinčia įvykti viršūnių konferencija, kur Sovietai yra pasikęsinę siekti jų užgrobtų kraštų status quo pripažinimą.

L. Šimutis ir dr. P. Grigaitis painformavo apie ALTO memorandumą Valst. Departamentui, kuris plačiai nušviečia Sovietų Sąjungos kėslus, gina Lietuvos teises ir išlaisvinimo reikalą ir praso nedaryti su Sovietais jokio susitarimo, kuris tiesioginiai ar netiesioginiai apskųtų Lietuvos laisvinimo bylą. ALTO atstovai taip pat painformavo apie jų daromus žygius atstatyti Lietuvos traktavimo statusą Amerikos Balse.

Dr. A. Trimakas painformavo apie VLIKo žygius Europoje veikti koordinuotai su latviais ir estais vakariečių tarptautines institucijas ir vyriausybės nedaryti Sovietams nuolaidų pavergtų tautų sąskaiton, bet jų laisvinimo bylą laikyti gyvą, ginant laisvojo pasaulio moralinius principus, tarptautinę teisę ir reikalaujant atstatyti tarptautinius susitarimus, kurie laidavo dabar Sovietų pavergtomis tautoms laisvę ir nepriklausomybę.

Paaiškėjo, kad VLIKo radio transliacijų valandėlių laikas iš Europos radijo stočių į pavergtą kraštą galėtų būti padidintas, jei būtų surastos papildomos lėšos VLIKo informaciniam darbui plėsti.

Veiksnių pasitarime išryškėjo, kad Valst. Departamentas pakartotinai yra patikrinęs, jog JAV nusistatymas dėl Lietuvos teisių ir statuso nėra pasikeitęs.

(Nukelta 14 psl.)

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS KONGRESAS

STATLER HOTEL, NEW YORK
7th Ave & West 33rd St.

1958 m
GEGUŽĖS
30-31
BIRŽELIO
1

KONGRESO DARBU TVARKA:

GEGUŽĖS 30 DIENĄ:

10 - 1 val. Registracija.
1 val. Kongreso atidarymas
2 - 7 val. Referatai:

1. Tautinių org-jų veiklos derinimas,
2. Tautinių organizacijų pažiūra į bendrines lietuvių organizacijas,
3. Tautinės spaudos reikalai.
4. Jaunimo problema.

GEGUŽĖS 31 DIENĄ:

10 - 12 val. Referatai:
1. Mūsų politika išeivijoje,
2. Lietuvos laisvinimo žygiai (JAV ir JT).
1 - 5:30 Paskirų organizacijų posėdžiai.
7 val. BANKETAS. Programoje, solistė Aldona Stempuzienė ir kt.

BIRŽELIO 1 DIENĄ:

10 - 1 v. Rezoliucijų priėmimas ir Kongreso Uždarymas.

Visais Kongreso reikalais prašoma kreiptis į New Yorko Komitetą:

Vytautas Abraitis, pirm., 97-08 110th St., Richmond Hill 19, N. Y. Tel. Virginia 7-2922.

Juozas Maurukas, 1150 Glenmore Ave., Brooklyn 8, NY. Tel. APplegate 7-9205. Šiuo adresu iš anksto registruojasi norintieji kongrese dalyvauti. Taip pat galima registruotis ir vietoje, į kongresą atvykus.

Antanas Senikas, ižd., 24 North Road, Great Neck, N.Y. Tel. HUNter 7-5407. Šiuo adresu prašoma kreiptis, norint bilietus paštu užsisakyti ir pinigus siųsti. Bilietų prie įėjimo nebus parduodama.

Vytautas Vaitaitis, sek., Tel. GLENmore 5-3607.
Bronius Bieliukas, tel. VIRginia 9-8212.
Dr. Bronius Nemickas, tel. ILLinois 7-5817.
Emilija Noakienė, tel: MICHigan 1-0532.
Danutė Senikienė, tel. HUNter 7-5407.
Emilija Čekienė, tel. HICKory 1-4172.

Bankietas prasidės gegužės 31 d. šeštadienį, 7 v. vak. Statler viešbučio Penn Top Ballroom salėje. Kaina 10 dol. asmeniui. Banketą globoja Didžiojo New Yorko lietuvių organizacijų bei visuomenės veikėjų sudarytas komitetas, kurio pirmininku yra Juozas Ginkus, (tel. EVERgreen 4-0107) ir į jį prašoma kreiptis visais banketo reikalais. Birutė Paprockienė ir Jurgis Sirusas, vicepirmininkai, dr. Bronius Nemickas, V. Leskaitienė ir Pranas Narvydas, sekretoriai. Ten pat 9 val. vak. įvyks jaunimui šokiai. Įėjimas 2.50 dol.

TAUTINIAM KONGRESUI RUOŠTI KOMITETAS

branginimą) ir kas reikalui greit nepadėtų. Taip pat nerealu sumanymas (tai parodė praeitis) aukomis surinkti prieglauda reikalingą sumą pinigų. Netgi jei lėšos tuo būdu būtų surinktos, aukotojai būtų tada lyg ir prieglaudos savininkais ir turėtų joje pirmumą, faktiškai ilgesniam laikui užkirsdami kelią ja nariams plačiau naudotis. Nepragalvoti ir nereikalingi mokesčiai arba aukų sumanymai jau padarė žalos svarbiam prieglaudos steigimo reikalui, pagimdymai tam nepritariančiuose nariuose mintį, ar išvis prieglauda esanti reikalinga.

Geradarių narių, kiek tokių atsiras, bepretenzinių aukų, žinoma, nereikia atsakyti, nes lėšų reikia ne vien prieglaudos namui įgyti, bet ir jam operuoti. Taip pat reikia manyti, kad įsteigtos prieglaudos įnamių tarpe vėliau atsiras narių viengungių arba našlių, kurie artimų neturėdami, prieglaudai už gerą aprūpinimą savo pomirtines arba ir santaupas užrašys ir tuo būdu pagreitins fraternalių lietuviškų sodybų augimą.

Tenka užtat pageidauti, kad SLA vadovybė šiuo reikalu rimčiau susirūpintų. Kadangi pinigų organizacija turi reikia ateinančio seimo nutarimo pavesti Pildomajai Tarybai atpalaiduoti iš organizacijos pertekliaus sumų prieglaudos steigimui iki 250,000 dol., taip pat vadovybės įpareigojimo, kad per du metu prieglauda pradėtų veikti.

VALLY'S Restaurant

Savininkai
JUOZAS VALKAUSKAS
ir

JONAS SRUGIS

Vieta, kurią lanko visi --
senieji, čia gimusieji ir
naujieji lietuviai.

865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. Plaza 3-9838

SLA PRIEGLAUDOS REIKALU

Namo SLA senesnio amžiaus nariams mintis yra beveik tiek pat sena, kaip ir pats SLA. Ji kilo šimtmečio pradžioje, ir 1905 m. SLA seimas buvo nutaręs įsteigti aukomis paremtą fondą prieglaudos namui įkurti. Tam tikslui buvo sudaryta komisija, o iš izdo paskirta 500 dolerių.

Pusamžiui praslinkus, SLA seimas 1956 m. išnaujo pritarę prieglaudos steigimui ir reikalui aiškinti vėl paskyrė komisiją. Šioji komisija per 2 metus jokio sprendimo nepadarė.

Siemetiniam seimui artėjant, SLA organe tilpo pasisakymų prieglaudos naudai, kurie, nors nuosirdūs, stigo praktiško minties polėkio.

Nėra klausimo ar prieglauda SLA nariams seneliams yra reikalinga. Kada SLA narių amžiaus vidurkis pasiekęs 58 metus, ji yra neišvengiama. SLA konstitucija prieglaudų steigimą įvardina kaip vieną svarbiųjų organizacijos uždavinių. Tenka apgailėti, jog ir ši kartą seimas

V. LIŠAUSKAS

seną madą reikalą beviltiškai nustūmė pro forma sudarytai 3 asmenų komisijai, kuriai jokių lėšų nepaskyrė.

Problemai spręsti prašosi atsakymo pirmiausiai du klausimai: 1, kokios rūšies prieglaudą steigti ir 2, iš kur pinigą paaimti.

Reikia palaidoti mintį steigti senovišką senelių prieglaudą su įstatymų reikalaujama išlaidžia sanitarine ir medicinos priežiūra. Taip pat reikia atmesti sumanymus steigti prieglaudą ūkyje. Kiek socialinių žmonių aprūpinimą vis daugiau globoja pati valdžia, o įvairios apdraudos, aprėpusios daugiau nei kas antrą žmogų šiame krašte, tenka galvoti moderniškais disciplinomis ir siekti užtikrinti prieglaudos įnamiams 3 pagrindinius reikalavimus: a. sveiką naujovišką aplinką, b. asmens laisvumą ir c. galimumą jam reikštis veikloje ir jaustis naudinga būtybe esant.

Is Amerikoje esančių šios rūšies įvairių tipų institucijų tokius reikalavimus patenkina naujoviški komercinio pagrindo senelių viešbučiai (retirement hotels), kuriuose už palyginti neaukštą standartinį mokesčių, dabar minimum 65 dol. į mėnesį, asmuo su kitu pusiau dalinasi kambariu (pajėgiantieji daugiau mokėti gali atskirus kambarius turėti) ir gauna išaikymą, be to, gali pagal metinį susitarimą atlikti kurį jam pakeliamą vidaus darbą ir už kasdienį tokį poros valandų patarnavimą gauti atlyginimo 10 dol. į mėnesį. Pradėjusių paskliausiais metais steigti Floridoje, šitokių senelių viešbučių dabar įvairiose vietose priskaitoma virš 30, jie plinta ir turi gražią ateitį, panašiai kaip plintantieji seneliams darbo dieniniai centrai (day centers). Po to kai SLA seneliams įgytasis pradžioje vienas 40-50 kambarių namas su laiku bus praplėstas, pastatant ar nuperkant ten pat kitą namą, bus galima galvoti daugiau pramo-

gų, o ir reikiamas verslo dirbtuves įrengti, kuriose seneliai laisva valia savo amate už atlyginimą darbuotis galėtų. Standartinis mokesčių už pragyvenimą tokiuose SLA namuose be abejonės bus mažesnis, negu pelno siekiančiose įmonėse, kam pavyzdžiu gali būti nuo 1953 m. SLA išlaikomas sezoninis poilsio namas nariams Atlantic City, N. J.

Reikia kategoriškai atsakyti minties, kad prieglaudos namą turi įgyti nariai savo aukomis arba atskirais mokesčiais. Nariai tam turi savo organizaciją, kuri šiuo metu rezervų ir nepaskirstyto pertekliaus turi pačių narių sudėtą visą milijoną dolerių. Dalį organizacijos pertekliaus sumų, vietoje jas vertybės popieriuose laikius, reikia skirti steigimui prieglaudos, kuri komerciniais pagrindais operuodama užtikrintai nešų apdraudos departamentų reikalaujama verčiamiems pinigams neaukštą nuošimtį.

Visai netenka kalbėti apie narių apsidėjimą tam reikalui mokesčiais, su kuo dauguma narių negalėtų sutikti (toki mokesčiai reikštų apdraudų pa-

Užsakymas Katalogas
paštu tuoj be mokesčio
ispildomas prisiunčiamas

Iš Vokietijos importuoti
BATAI VISAI SEIMAI
Vokiškos perlinės kojinės
visokio stiprumo \$1.25.

VASARINIAI SANDALIAI
jau gauti

VOKIŠKO DARBO BATAI
ir namuose nešiojamų batelių didelės pasirinkimas

SALAMANDER

335 E. 86. Str., N. Y. C. 28, N. Y.
Tel.: EN 9-3045

Atidaryta kasdien 10 - 7
Ketvirtadieniais 10 - 9

58-02 Myrtle Ave., Ridgewood-
Brooklyn - Tel.: RV 1-3727

Įėjimas iš Center Street.

Atidaryta kasdien 9 - 10
Treciadieniais iki 6
Penktadieniais iki 9 val.

PASAULYJE

Senatorius Knowland ir lietuviai

* Prezidentas Eisenhoweris, kalbėdamas New Yorke, pareiškė, kad Amerikos ūkinis gyvenimas krypta į gerą pusę. Jis kvietė visus prisidėti prie ekonominio gyvenimo pakėlimo paspartinimo.

* Libano vyriausybė įteikė protestą Kairui dėl kišimosi į Libano vidaus reikalus. Tuo reikalu žadama dar kreiptis į Saugumo Tarybą. Krašte tuo tarpu ramu.

* Prancūzijos senatas patvirtino parlamento duotus Pflimlino vyriausybei ypatingus įgaliojimus. Krašte įvesta cenzūra ir draudžiama prancūzams išvykti į užsienį. Po dviejų savaitių pertraukos atnaujintas oro susisiekimasis tarp Prancūzijos ir Alžyro.

* Pensilvanijoje išrinkus į Kongresą atstovą negrą, šiuo metu JAV Kongrese yra 4 negrai.

* Amerika sudarė strateginį korpusą, kuris, prireikus, galės būti pasiųstas į bet kurią pa-

saulio dalį. Naujasis kariuomenės dalinys sudarytas iš 2 pėstininkų ir 2 parašutininkų divizijų.

* Popiežius Pijus XII italų maldininkų grupei pakartojo Bažnyčios nusistatymą prieš karą, tačiau kartu jis pabrėžė teisę gintis prieš agresiją.

* Antradienį Maskvoje pasaulio komunizmo vadai pradėjo ekonominius pasitarimus. Anot Tasso pranešimo, Maskvoj šį šeštadienį susirenka posėdžiui Varšuvos pakto valstybių vyriausybės vadai su užsienio reikalų ir gynybos ministrais.

* Amerikos mokslininkams pavyko išspręsti, kaip iš erdvės susigražinti raketos smagali.

* Amerikos plieno bei geležies kasyklų 19 ekspertų išvyko į Sovietų Sąjungą apžiūrėti kasyklų įrengimus. Šią vasarą į Ameriką atvyks sovietų ekspertai susipažinti su Amerikos kasyklomis.

* Vokietijos kancleris Adenaueris sako, kad Sovietai atsiskę nuo Vakarų Europos sukūmunistinimo.

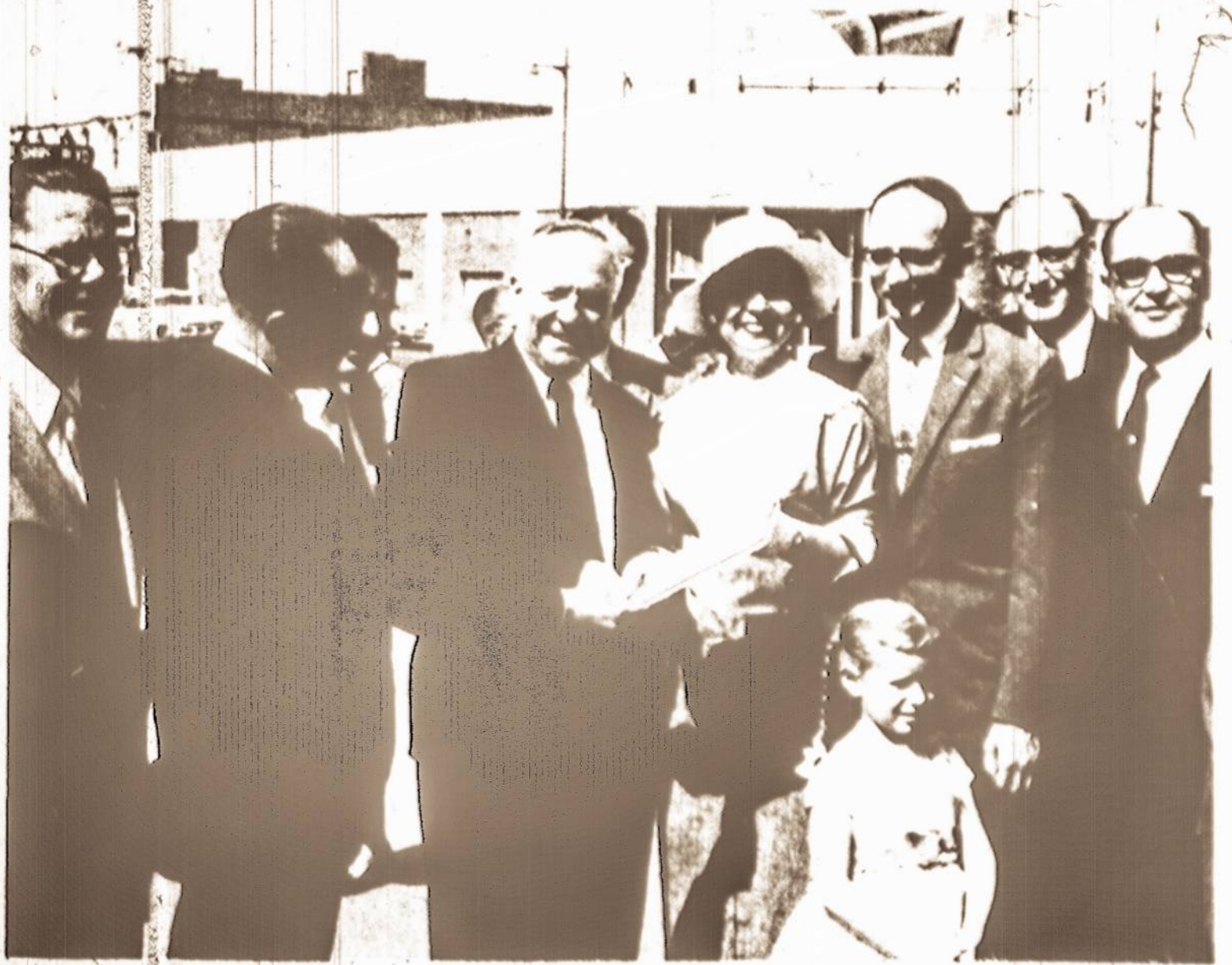
ALT VADOVYBĖS ŽYGLIAI WASHINGTONE

Washington, D. C. — Gegužės 20 d. Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas buvo priimtas veikiančio Valstybės Sekretoriaus Padėjėjo Rytų Europos reikalams ir Pabaltijo reikalams skyriaus vedėjo Richard Johnson. Per juos Valstybės Sekretoriui John Dulles įteikė išsamų memorandumą tarptautinės politikos ir Lietuvos laisvinimo reikalais. Memorandumo kopijos išdalinta spaudos atstovams Valstybės Departamente ir įteiktos kankuriams JAV Kongreso nariams.

Valstybės Departamentas paprašytas prisiųsti atstovą su pranešimu Amerikos Lietuvių Kongresui. Vykdomasis Komitetas taip pat buvo priimtas JAV Informacijos Tarnybos direktoriaus George Allen pasikabėti dėl lietuviškos informacijos Lietuvai per Amerikos Balsą ir išreikšti lietuvių pageidavimus.

SKAITYTOJAI,
negavę atskiro paraginimo apie jų prenumeratos išsi-
baigimą prašomi žvilgtelėti
į savo adresą, pažymėtą
viršų Vienybės antraštės.
Laiku prisiųsta prenumerata
yra taip svarbu, kaip ir lai-
ku gauta žinia.

APAČIOJE: Sen. W. F. Knowland su Los Angeles lietuviais. Firmoje eilėje iš k. į d.: R. Medziukaitė, B. Skirienė, sen. Knowland, ponias Knowland, L. Valiukas (Kalifornijos Lietuvių Respublikonų pirmininkas) ir Knowlando rinkiminės akcijos vadovas Ed. Shattuck, antroje eilėje — A. Skirius, G. Rudelis, M. Stark, C. Lukšis, L. Zaikienė, V. Kazlauskienė, V. Kazlauskas, Untulis ir K. Liaudanskas.
P. Jasiukonio nuotrauka

Lietuviai tiki, kad jis bus išrinktas Kalifornijos gubernatoriumi

L. VALIUKAS
Los Angeles, Calif.

“Kovojau ir kovosiu už Lietuvos ir kitų komunistų pavergtų kraštų išvadavimą iš žiauriosios vergijos tol, kol mano gyslomis tekės kraujas” — kalbėjo kartą Los Angeles lietuviams didysis Lietuvos ir lietuvių reikalų gynėjas senatorius William F. Knowland. Anot Senato daugumos lyderio sen. Lyndon B. Johnson, demokrato iš Texas, jei sen. Knowland ką pasakys, galima esą jo kiekvieną žodžiu tikėti be jokių rezervų.

Lietuvos bylos kėlėjas ir gynėjas

Turbūt niekas kitas tiek daug kartų nėra kėlęs ir gynęs Lietuvos bylos, kaip kad sen. William F. Knowland. Kur jis bekalbėtų užsienio politikos klausimais (Washington, New Yorke, Aliaskoje, pietinėse valstybėse ar kur kitur), beveik visad iškelia Lietuvos ir kitų pavergtųjų tautų klausimą. Visad akcentuoja, kad JAV ir visas laisvasis pasaulis turįs pagelbėti tiems kraštams išsivaduoti iš komunistų vergijos. Jis visad nurodo ir primena

Vakarams komunizmo pavojų. Anot jo, komunizmo siekiai, kas besėdėtų Kremliuje, buvo, yra ir paliks tie patys: viso pasaulio pavergimas. Už didelius nuopelnus Lietuvos reikalui Lietuvos Vyčių organizacija įteikė 1957 metais Vyčių medalį (Knights of Lithuania Award Medal). Iš žymesnių amerikiečių, gavusių šį medalį, paminėtini: sen. Paul Douglas iš Illinois ir buv. Kongresmanas Charles Kirsten.

Kandidatuoja į gubernatoriaus postą

Bill Knowland yra Senate nuo 1945 metų vasaros. Jis kandidatuoja šiuo metu į Kalifornijos gubernatoriaus postą. Lietuviai jo kandidatūrą į Kalifornijos gubernatoriaus postą nuoširdžiai remia. Tam tikslui sudarytas platus komitetas, į kurį įeina visi žymesnieji Kalifornijos lietuviai veikėjai. Paminėsiu tik keletą pavardžių: Lietuvių Dienų vyr. red. ir poetas Bern. Brazdžionis, to paties žurnalo leidėjas A. Skirius, komp. Br. Budriūnas, filmų ir televizijos aktorė Rūta Kilmonytė, dr. G. Valančius, J. Andrius, J. Kojelis, solistė Helen Swaggert, F. Kudirka, K. Lukšis, dr. P. Pamataitis, J. Uždavins, L. Zaikienė, K. Liaudanskas, Br. Budginas, J. Gobis ir eilė kitų. Lietuviai tvirtai tiki, kad naujuoju Kalifornijos gubernatoriumi bus William F. Knowland.

Truputis biografinių žinių

Wm. F. Knowland yra dar jaunas žmogus: birželio mėn. 26 d. jis minės savo 50-tąjį gimtadienį. Jis ir jo žmona Helen baigę Kalifornijos universitetą: jų abiejų studijų ša-

VIRŠUJE: Kalifornijos lietuviai republikonai 1958 m. balandžio 27 d. turėjo susitikimą su Kalifornijos gubernatoriumi Goodwin J. Knight. Jis šiuo metu kandidatuoja į sen. William F. Knowland postą. Gub. G. J. Knight yra parodęs daug simpatijų lietuviams ir Lietuvos reikalui. Dėl jo išrinkimo į Senatą niekas neabejoja. Lietuviai Goodwin J. Knight asmenyje turės puikų gynėją Washington, koku kad šiuo metu yra sen. William F. Knowland. William F. Knowland yra republikonų kandidatas Kalifornijos gubernatoriaus vietai. Nuotraukoje gub. G. J. Knight ir jo žmona priima knygą (Lietuvos istoriją) iš Kalifornijos Lietuvių Respublikonų pirm. Leonardo Valiuko. (iš kairės dešinėn) A. Dabšys, L. Valiukas, dr. R. Mason, gub. Knight, J. Rudelis, ponias Knight, Alg. Gustaitis, dr. R. F. Craig ir dr. J. Varnas. Priekyje — gubernatoriaus anukė April. L. Briedžio nuotrauka

ka buvo politiniai mokslai. Vedė 1926 metais, turi dvi dukteris (Evelyn ir Estelle) ir sūnų Joseph. Abi dukterys ir sūnus jau yra sukūrę šeimas. Senatorius jau turi 5 anūkus. Jis su broliu yra dienraščio, The Oakland Tribune, dalininkas. Bill Knowland, baigęs universitetą, keletą metų dirbo tame dienraštyje kaip vienas redaktorių. Jis perėjo į politinę veiklą 1932 metais. Paskutinio karo metu apie 3 metus ištarnavo kariuomenėje Europoje: pradėjo eiliniu ir buvo paleistas į atsargą majoro laipsnyje. Mirus sen. Robert A. Taftui iš Ohio, sen. Bill Knowland perėmė jo titulą "Mr. Republican" ir iki šiol jį garbingai laiko. Po Naujųjų Metų Kalifornijos lietuviai turės valstybės sostinėje, Sacramento mieste, tikrai didelį savo draugą ir kartu gubernatorių Bill, kaip kad visi jo artimesnieji jį vadina.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY

Established in 1886

Juozas Tyšliava
Editor and Publisher
192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York
Tel. APplegate 7-7257Entered as Second Class
Matter October 23, 1907 at
the Post Office of Brooklyn
N. Y. Subscription Rates:
USA, Canada and other
countries \$7.00 for one
year. Advertising rates on
application.

MŪSŲ PROBLEMA

Leisdami šį Vienybės numerį 16 puslapių, ta proga skaitytojams primename, kad jau du metai, kai laikraštis daromas naujovišku ofseto būdu.

Laikraštis nuolat tobulinamas ir, to pasekoje, jo tiražas kyla. Nežiūrint to, laikraščio pajamos dar nėra tokios, kokios turėtų būti, norint jį leisti kas savaitę didesnio puslapių skaičiaus.

Yra du pagrindiniai laikraščio pajamų šaltiniai – skaitytojų prenumerata ir skelbimai. Skaitytojai, laiku prisuntę savo prenumeratą, yra patys didžiausi laikraščio talkininkai. Bet skelbimų, kurių pajamos įgalina leidėjus didinti laikraštį, deja, dar reikia. Lietuviai biznieriiai, net ir Vienybės skaitytojai, toli gražu ne visi naudojami laikraščiu savo verslui skelbti.

Bet tai yra mūsų problemos, kurias turėsime išspręsti, norėdami jį padidinti iki to laipsnio, kad jame būtų pakankamai puslapių ne tik paveikslams, bet ir skaitomajai medžiagai.

Zodžiu, skaitytojų, biznierių ir visų mūsų bičiulių talkos dėka, mes ir toliau tobulinsime Vienybę, šį seniausią lietuvišką laikraštį pasaulyje.

Šią savaitę tarp Washingtono ir Baltimorės įvyko dviejų lėktuvų – sprausninio ir keleivinio – susidūrimas. Ši nelaimė, kaštayusi keliolikos žmonių gyvybę, sukėlė ant kojų patį Kongresą. Kalbama apie įstatymą, kuriuo būtų geriau reguliuojamas oro susisiekimas.

Visa tai rodo, kad oro susisiekimo tinklas plečiasi ir kartu, neišvengiamai, didėja nelaimių skaičius. Tik reikia prisiminti laikus, kada nuo dikižano pereita prie traukinio. Tada Anglijos parlamente buvo įrodinėjama, kad žmonės, nuo greito važinėjimo traukiniais, ilgainiui išprotėsia...

Erdvės tyrinėtojai tvirtina, kad jiems tenka matyti žvaigždžių katastrofas, įvykusias prieš šimtus ir net tūkstančius metų. Vadinasi, katastrofos įvyksta ir erdvėje, toli už saulės sistemos ribų, apie kurių pasiekimą šiais dirbtinai žemės palydovų svaidymo laikais jau nebesvajojama, bet realiai galvojama.

DIRBTINAS ŠV. KAZIMIERAS

Po DARBININKO dramos konkurso sklido gandai, kad rimtą konkurenciją Antano Škėmos premijuotai "Zvakidei" sudarė A. Landsbergio "Vėjas Gluosniuose", kuriam tačiau pakenkęs kai kurių teologinių klausimų netinkamas iškilimas. Po poros metų "Vėją Gluosniuose" pasiryžus pastatyti Chicagoje, pasigirdo gandy, kad autorius buvęs paprašytas kai kurias vietas pataisyti taip, kad jos nepriestartautų katalikų pasauliui. Po vaidinimo man praėjo noras patikrinti tuos gandy, nes, mano galva, ...veikalą reiktų dar kartą pertvarkyti, nors ne iš teologinės, bet daugiau iš meninės pusės.

Turbūt prisiminęs legendas, kad Šv. Kazimieras yra pasiro-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

dęs mūsų laukuose, A. Landsbergis šventąjį nuleidžia žemėn 6 valandas prieš lemiamas kautynes. Kad žiūroval patirtų šventojo uždavinį, autorius duoda jam palydovą angelą, žemėje įgavusį vienuolio įėjimo pavidalą. Nusileidę į karaliaus (Zigmanto-Augusto) stovyklą, dangaus atstovai susitinka su kariais-žemdirbiais, plikbajoriu ir didiku. Šie turi savų asmeninių romantiškų problemų: žemdirbys yra išmylėjęs virtuvės mergaitę, plikbajoris suka galvą šeiminiškai, o didikas flirtuoja su pilaitės vietininko žmona. Kazimieras, kuris asmeniškai nėra patyręs žemiškos

meilės, jaučia didelių simpatijų žemės gyventojams, tačiau iš angelo sužino, kad jie visi trys turėtų žūti ateinančios dienos kautynėse.

Karalius yra apimtas apatijos, jį kankino prisiminimai apie Barborą Radvilaitę, jis suka sau galvą kaip gauti skyrybas. Jis planuoja išaušus su kariuomene paštraukti iš mūšio lauko, užleisti be kovos Maskvai dalį Livonijos. Jei jis tai padarytų -- Kazimieras būtų veltui nusileidęs šion ašarų pakalnėn, stebuklas nebūtų reikalingas. Po konferencijos su angelu Kazimieras, kuris žemės gyventojams prisistatė esąs studentas, karalių supažindina su trijų porų problemomis. Karalius padeda

VIRŠUJE: Dail. A. Valeškos sukurtas dekoracijos eskizas A. Landsbergio veikalui „Vėjas gluosniuose“.

jas spręsti, jam pakyla lūpas, jis vėl nutaria kariauti. Stebuklas gali įvykti. Auštant prasideda kautynės. Tie, kurių viltis karalius sužadino, iš jų nebe-grįžta.

Toks maždaug yra, trumpai suglaudus, "Vėjo Gluosniuose" turinys. Kaip matome, tai yra modernus kūrinys, parašytas panašiai kaip polifoninė muzika. Daug atskirų melodijų jungiasi į vieną. Trys skirtingos veikėjų poros, karalius ir šventasis turi atskiras, skirtingas problemas, nematomas tačiau siltais susirašiusiais savo tarpe. Man atrodo, kad iš to veikalo galima būtų padaryti labai gerą libretto spalvingai operai. Muzika užpildytų visas tuščias vietas. Chicagos pastatyme tokių tuščių vietų, deja, pasitaikė ir tai autoriaus, ne režisoriaus, kaltė.

Trys žemiškos poros buvo geros ir įtikinančios, gal tik Vilutienės Kunigunda buvo kiek perbaržuota, didikų pora, Juodka ir Nivinskaitė, atrodo gerai, tačiau turėtų atsiminti, kad artistų uždavinys yra perduoti autoriaus žodžius taip, kad visa salė juos suprastų, -- negalima juos nuryti! Ypač tokiame veikalė kiekvienas žodis yra labai svarbus. Karalius galėtų būti kiek kilnesnis. Paties režisoriaus vaidintas Kazimieras buvo maždaug toks, koks Kazimieras mums paprastai yra vaizduojamas -- kuklus, truputį naivus jaunikaitis. Ir kaip toks, jis atrodė netikras, dirbtinas. Visai

KAIRĖJE: Scena iš veikalo „Vėjas gluosniuose“, iš kairės į dešinę aktoriai: V. Juodka, J. Kelečius, J. Raudonis, A. Mironas, A. Dikinis.

„Vėjas gluosniuose“

Stebūklinis vaidinimas dviejuose veiksmuose

Autorius: Algirdas Landsbergis, režisorius: Algimantas Dikinis. Dailininkas: Adolfas Valeška. Daina: Vladas Jakubėnas. Muzikinius efektus tvarkė Dalia Bylaitienė. Šokis: Veros Radauskienės. Sviesos efektai A. Dikinio ir A. Valeškos.

Veiksmas vyksta antroje 16 amžiaus pusėje. Lietuvai kariaujant su Maskva dėl Livonijos. Laikas: nuo valandos prieš vidurnaktį iki aušros. Vieta: prie pilaitės vartų Lietuvos-Livonijos pasienio srityje (išskyrus porą minučių dangaus erdvėje).

Veikia: Kazimieras -- Algimantas Dikinis, Angelas -- Andrius Mironas, Karalius -- Antanas Rūkas, Eugenijus Kurevičius, didikas -- Vytautas Juodka, Kristupas Vyšniauskas, plikbajoris -- Jonas Kelečius, Petras Jasaitis, žemdirbys -- Juozas Raudonis, Aldona, pilaitės vietininko žmona -- Irena Nivinskaitė, Kunigunda, pilaitės virėja -- Eglė Vilutienė, Onutė, Kunigundos globotinė -- Elena Blandytė.

Veikalas statytas Šv. Kazimiero 500 m. gimimo jubilėjaus rengimo komiteto 1958 m. gegužės 10 ir 11 d. d. Marijos augštesniosios mokyklos salėje Chicagoje.

VIRŠUJE: (Iš kairės į dešinę) A. Dikinis -- Kazimieras, A. Mironas -- Angelas ir A. Rūkas -- Karalius.

VIRŠUJE: Komiška scena iš veikalo „Vėjas gluosniuose“. E. Vilutienė -- pilaitės virėja ir J. Kelečius -- plikbajoris.

blogai buvo su angelu ir už tai kaltas autorius, ne angelą vaidinęs Andrius Mironas -- jis turėjo labai nedėkingą rolę ir, vaizdžiai tariant, paliko permirkytos silkės skonį. Žinoma,

angelą sunku sužmoninti. (Daug dėkingesnę medžiagą scenai duoda vėlnias, ypač, jei jis kaip Faustas yra viduramžių kipsas, mėgstas pašposauti.

Ir įvyntasis nusileidęs žemėn

jau nebėturi pažinimo ir tuo pačiu darosi nebeįdomus. Ar nevertėtų autoriui įsventąjį ir angelą visai iš veikalo išmesti. Jungiamąją ir atskiriamąją pareigą graikų pavyzdžiu pavedant

chorui, kurio partiją išpildytų, kaip pas Anouilhą, vienas aikintojas?

Dailininkas Adolfas Valeška šiam pastatymui sukūrė gražų ir tikslingą scenovaizdį, sviesos efektai, (Kazimiero pasirodymas) buvo išpūdingi, kostiumai gerai parinkti. Muzikinis įsiminimas ir Onutei specialiai parašyta daina buvo labai geri. Žodžiu, techninė pusė buvo tokia, kad leido užmiršti, kad turime reikalo su mėgėjų pastatymu.

Ziūrovų buvo nedaug, premjeroje kiek per 500, sekancią dieną kiek daugiau. Mat, pava-sari sunku žmones suvilioti į sa-

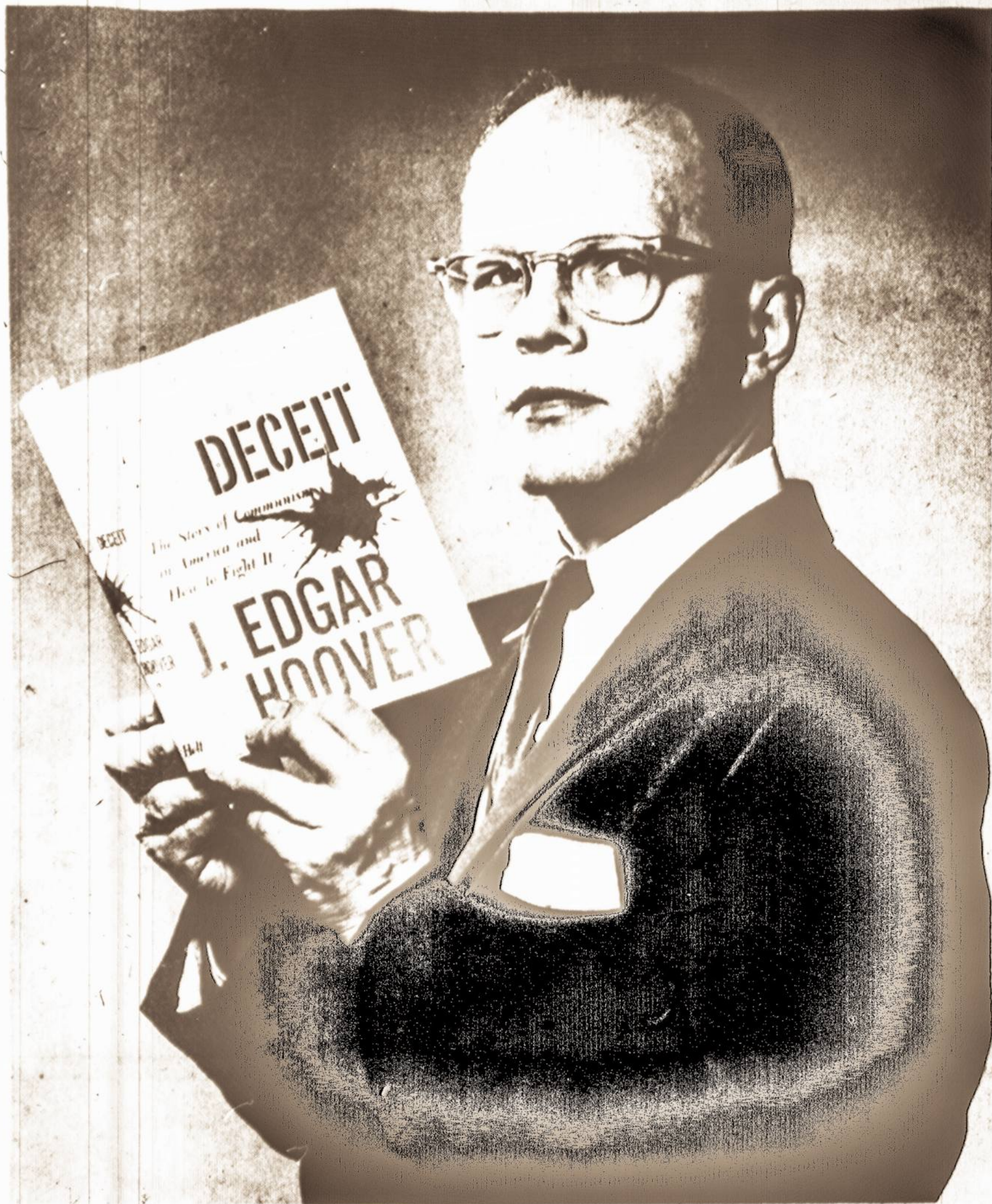
lę. Gaila, nes vieną ar kitaip vertinant šį pastatymą, vistiek reikia konstatuoti, kad turėjome reikalo su gražiu bandymu praturtinti mūsų sceną.

VIENYBĖ geriausia dovana draugui

APAČIOJE: Irena Ivinskaitė pilaitės vietininko žmonos Aldonos rolėje.

SUPAŽINDINO SU SOVIETŲ APGAVYSTĖMIS

Adv. Julius Smetona koegzistencijos su sovietais propaguotojui Vyrus S. Eatonui pasiuntė J. Edgar Hooverio knygą „Apgavystės meistrai“ susipažinti su komunizmu.

Yra amerikiečių, ir dar turtuolių, kurie tiki koegzistencijai su sovietais. Vienas tokių yra Cyrus S. Eaton, kurio turtai vertinami apie 2 bil. dolerių. Jis turi ir Clevelande keleta pelningų fabriku, be to, farmą. Neseniai Eatono iniciatyva Clevelandan buvo pakviestas Sovietų atstovas M. Menšinkovas, su kuriuo tokie koegzistencijos šalininkai vaišinosi ir gledo gražius sugyvenimo su Sovietų Rusija giesmelę. Nors tas „sugyvenimas“, jei Sovietai išgalėtų, faktinai reikštų Amerikai pražūtį, o tiems koegzistencija apkvaišusiems turtuoliams gal...

Pastaruoju metu Cyrus S. Eaton išgarsėjo ir savo antiamerikiniams pareiškimais, JAV išvadindamas policine valstybe, net prilyginamas Hitlerio Vokietijai... Didžioji amerikiečių spauda gana griežtai prieš Eatoną pasisakė, primindama, kad bloga tas paukštis, kuris savo lizdą teršia. Gi Eaton, tas Kanados emigrantas, betupėdamas tame lizde, kurį dabar teršia, susikrovė bilijonų.

Sia proga Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius pasirūpino kiek supažindinti Eatoną, kas yra komunizmas. ALTO skyriaus valdybos vardu adv. Julius Smetona pasiuntė Eatonui vieną ryškiausią knygą, koks yra tikrasis komunizmo veidas, būtent, J. Edgar Hooverio MASTERS OF DECEIT, lietuviškai

Jau pats knygos viršelis, su ju, sukelia kažkoki gailęstį ir atvaizduotu išstikusio kraujo lašais. Tačiau knygos turinys,

2

Kastantas apgyvendino ją savo kamaroje ir iš pradžių, kiek galėjo, slėpė nuo žmonių akių. Bet ylos maiše nepaslėpsi. Sužinojo kaimo moterėlės, davatkos, zokoninkės ir paleido savo liežuvius. Sujudo ir visas kaimas.

„Paleistuvę įsileisti savo ūlyčion?! Savo gryčion! Dievo koronėl.. Perkūnas gali ir visą mūsų ūlyčią sudeginti!“ — kalbėjo dievobaimingos moterėlės.

Sujudo, jų paveikti, ir vyrai. Užpuolė Kastantą, bet Kastantas vieną turgadienį pastatė vyrams gariovinę degtinės, ir visi pritilo. Pritilo ir bobos, bet neilgam.

Kai Kasė Kastanto kamaroje pagimdė sūnų, dievobaimingos moterėlės susirūpino kuo greičiau jį pakrikštyti! Joms ne tiek rūpėjo pats krikštus, kiek smaugė smalsumas, ką prašys į kūmus, kas eis ir ką pasakys kunigėlis! Bet motina krikštu nesirūpino — ji dar tebesirgo ir tebegulėjo lovoje, o kūdikį priėmusi bobutė Pečiūrienė, moterų užpulta, toliau, patarnauti gimdyvei atsisakė. Kastanto žmona, tik savo vyro priversta, maudė naujagimį, plovė jo vystyklėlius, o daugiau kuo kitu rūpintis bijojo ir žmonių, ir nuodėmės. Bet netrukus atvažiavo pats ponas Narbutas ir kartu su savimi atsivežė ir Kasės motiną, senutę. Čia tai viskas ir paaiškėjo. Paaiškėjo, ir kas vaiko tėvas. Bobos bėgiojo viena pas kitą ir tik kalbėjo ir kalbėjo. Kalbėjo, kad ponias išvairiusi Kasę iš dvaro, kad ponias skundusi poną Kavarsko džiakonui, kad ponas paėmęs Kasę savo globon ir tik laikinai apgyvendinęs pas Kastantą. Kiek iš viso to buvo kalbų, kiek kalbų ne tik Užuožeriuose, bet ir visoj Anykščių parapijoj! Visi kalbėjo apie poną, apie ponią, apie Kasę. Visi smerkė nusi-dėjėlę, smerkė poną ir gailėjo ponios. Dėl ko gailėjo ponios, o ne Kasės, kuri, kalbėjo žmonės, sunkiai

tarsi filmas, faktais atvaizduoja visais atvejais komunizmą ir jo grėsmę šiam kraštui. Knygos autorius ne koks nors pabėgėlis iš sovietinio „rojaus“, o autoritetingiausias asmuo kalbėti apie melo meistrus — komunistus, būtent, FBI direktorius. Taigi J. Edgar Hooverio knyga MASTERS OF DECEIT visais atžvilgiais verta dėmesio.

Knygos pasiuntimo proga Eatonui, didžiausias vietos dienraštis CLEVELAND PLAIN DEALER idėjo vedamąjį, kur be kita ko, nurodė, kas atsitiko su Lietuva, Latvija ir Estija, kai jos su Sovietų Sąjunga sudarė draugiškumo sutartis. Dėl Eatono laikraštis pažymi, kad jis komunistų atžvilgiu visai kritikos neturi.

Jei Eatonas ir nepanorėtų tiksliau pažinti komunizmą iš jam atsiustos J. E. Hooverio knygos MASTERS OF DECEIT, tai vis dėlto ši akcija pasitarnavo Lietuvai. Kaip jau minėta, didieji amerikiečių laikraščiai ta proga nušvietė dabartinį likimą. Gi paskiri amerikiečiai laiškais ir net telefonu palankiai atsiliepė J. Smetonai.

Beje, mandagiu laišku atsiliepė ir Eatonas. Jis J. Smetonai adresuotame laiške dėsto, kad esą priešingas ideologijas reikią derinti... Tačiau veltui jo tos pastangos, nes komunizmas prie jokių kitų ideologijų nesiderina, o stekia jas sunaikinti!

pūdingu koncertu, į kurį sutraukė per 600 dalyvių. Tai ne eilinis įvykis Clevelande.

-- Karių Veteranų Ramovė drauge su birutininkėmis suruošė šeimyninį pobuvį su nuotaikinga programa. Dabar Ramovėnams vadovauja ats. gen. št. maj. A. Jonaitis.

-- Jaunieji Clevelando dailininkai gegužės 25 d. naujai išgytuose Čiurlonio Ansamblio namuose atidaro savo kūrinių parodą. Šios parodos rengėjas — studentų Santaros Clevelando skyrius.

J. Antanaitis

CASINO THEATRE
210 F. 86th Street
New York, N. Y.

Nuo gegužės 22 iki 29

PAROLE HEIMAT
DER FOERSTER VOM
SILBERWALD

JOHN BALTADUONIS
Frankford Avenue

CAFE
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

J. Markiewicz
AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktoriai
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Connecticut
Telefonas: LOcust 2-9229

TRUMPAI

-- Clevelande įsisteigė LB antroji apylinkė, kuri apima naujosios parapijos ribas.

-- Tautinių šokių Grandinė-lė, vadovaujama L. Sagio, savo veiklos penkmetį paminėjo iš-

GEDIMINAITĖ
Iš A. Vienuolio

Pagaliau kūdikį pakrikštijo, bet ne taip greit, kaip spyrė bobos. Pakrikštijo ne bet kas, o pats Anykščių klebonas. Kūmais buvo taip pat ne bel kokie, o taip pat šlėktos.

Ponas iškėlė tokias krikštynas, kad kas tik iš užuožeriečių vyrų ar moterų turėjo geras akis, kas tik krikštynų dieną įkėlė koją į Kastanto gryčią, tas buvo ir pavalgydintas, ir pavaišintas, ir sverdėdamas išėjo iš Virvalo kiemo. Kasės sūnų pakrikštijo Jasium.

* * *

Buvo jau ruduo — bobų vasara. Nusistovėjo saulėtos dienos, žvaigždėtos naktys. Iš ryto rūkas gaubdavo laukus, slėpdavo miškus, bet nuo pusryčių išsi-blaivydavo dangus, darydavos parūkavę, padūmavę visi pakraštėliai, ir saulė perdien žeme riedinėdavo. Vasarojus* jau buvo nuimtas ir sudorotas, linai nurauti, pamerkti, sėmenys sužardyti, bulvės nukastos, kūlė dar nepradėta, ir užuožeriečiai neturėjo kur dėti savo laisvo laiko. Džiovinio žiemai obuolius, grybus, valė daržoves, taisė kultuvams buožes ir pamažėl ruošėsi ir kitiems rudens darbams, bet ir tai diena buvo per ilga. Pritilo laukai, pritilo kaimai, nebesiskardeno padangėmis nei pakeleivingos laukinės žąsys, nei gervės, tik tylių tilvikų pulkai kartais pakildavo iš žiemkenčiais sužaliavusių dirvų ir, liūdnei patrimtavę, vėl tylomis nusileisdavo žemėn savo dūmu dūmėti

ŠOKĖJA SU PAŠAUKIMU

Elenos Kepalaitės šokių rečitalis New Yorke

Gegužės 17 d. Carnegie Recital Hall, New Yorke, įvyko Elenos Kepalaitės išraiškos šokių rečitalis.

Gimusi Vilniuje, studijavusi bei šokusi Vilniaus operoje klasikinę baletą, karo audrų išblokštą iš tėvynės, Elena Kepalaitė susidomi išraiškos šokiais ir lankosi garsiąją Mary Wigman moderniškiųjų šokių akademiją.

Po rečitalių Europoje, Australijoje ir Kanadoje, Elena Kepalaitė pirmą kartą pasirodė New Yorke scenoje. Ir tie, kurie praėjusį šestadienį atsilankė jos rečitaly, turėjo jaustis privilegijuotais, galėję pamatyti tokio aukšto lygio išraiškos šo-

kiaus, porą valandų šestadienio popiečio praleisti tikrai maloniai ir lengvai, pajusti lyg švelnaus vėjelio dvelkimą, atnešusį gražų vaizdą ir pamokymą.

Rečitalio programa buvo paruošta taip, kad Kepalaitės charakteristika pasirodė lyg iš knygos lapų, vystydama filosofiją.

Pirmoje programos dalyje buvo išpildytos trys Chopino etiudai. Kaip žinoma, Chopino kūryba yra pilna liūdesio. (Chopiną savo liūdesį dėl Lenkijos likimo išreiškė kompozicijose). Kepalaitės išreiškimas šokio "Skundas" buvo jausmingas.

"Peizaže" ji buvo tikra žavėtoja. "Lietaus" choreografija

labai graži ir patį šokis pilnas žaismo.

Visuose šokuose buvo įdomu matyti (vairios technikos naudojimą). Kepalaitės judesiai yra labai ryškūs ir nevarginantys. "Nusivylime" ir "Nezinomaj baimėj" randama išpaščių judesių, tačiau to per daug nepabrėžiant. Šoky "Angelus" randama judesių iš Izadoros Duncan mokyklos, naudojant juos rytiečių stiliumi.

Reikia pastebėti, kad visų šokių choreografija yra pačios Kepalaitės, lygiai kaip ir kostiumai, kurie yra gražūs ir pritaikinti kiekvienam šokiui, gi "Angelus" ir "Allegro Barbaro" originaliausi.

Šokių išpildyme matyti Kepalaitės gera studija ir kūno lavinimas.

Elena Kepalaitė turi visus privalumus, kuriuos privalo turėti šokėja. Ji turi gabumų valdyti ne tik savo šokių fizinę išraišką, bet kartu žiūrovui suteikia malonumo, atidengdama jam meninį pasaulį. Jos didžiausias pasisekimas yra nuotalkos išlaikymas.

Šokiams akompanavo prie pianino Hazel Hallett.

Galima, kad New Yorke lietuviai neatkreipė dėmesio į Kepalaitės rečitalį ir mažai apsilankė. Tikėkime, kad kitą kartą, kada Kepalaitė toks New Yorke, publikos bus daugiau, nes Elena Kepalaitė tikrai yra šokėja su pašaukimu.

O. Gedgaudienė

Elena Kepalaitė

TARYBŲ LIETUVOS SPAUDĄ PAVARČIUS

TIESA
1058 m. balandžio 6 d.
Brangiausias kiaušinis pasulyje

Jeį skaitytoją paklaustumėm, kuris paukštis pats didžiausias,

be abejo, jis atsakys, kad strausas. Pats mažiausias paukštis — kolibras. Bet kokio paukščio kiaušinis yra brangiausias?

Pasirodo, kad brangiausias kiaušinis pasulyje yra paprastas vištos kiaušinis, gautas „Raudonojo švyturio“ paukščių fermoje (Vievio rajone).

Kaip pranešė ataskaitiniame kolūkiečių susirinkime buhalteris drg. Tamošaitis, vieno vištos kiaušinio savikaina lygi 4 rb. 61 kp.

Kadangi Lietuvoje nėra karalių ir karalaičių, galinčių pirkti auksinius kiaušinius, todėl mes siūlome kolūkio vadovams užmegzti prekybinius ryšius su Monako kunigaikštijos restoranais, kuriuose pietauja milijonieriai. Jie gal sumokėtų už kiaušinių bent tiek, kiek jis kainavo.

C. SADUKIS

Kreiva šleiva

Vonia — ne toks sudėtingas įrenginys, kaip kombainas, ar metalo plovimo staklės. Bet ir ją įrengiant reikia kai kurių detalių, kurias mūsų, santechnikų, nelaimė gamina „Kaitros“ gamykla. Matyt ten inžinieriai nenusivokią geometriją ar ką, kad jeigu jau pagamins detalę, kurios kampai tur būtį statūs, tai jie vos 70—80 laipsnių tesiekia. Ir įstatyk tu ją tiesiai! Ir Salliamonas nepajėgų. Sriegės užplautos ant detalių tik iki pusės. Norėdami užsukti movą, patys piaunam srieges rankiniu būdu, gaištam laiką.

Naujų namų gyventojai keikia mus. Kam, girdi, blogai vonią pastatėte? O gamintojai juokiasi iš mūsų. Jie, matyt, dirba užsimerkę. Nuliejo detalę, kad būtų panaši į tokią, kokią reikia, o tik ar netiks — ne jų reikalas. Ne jie gi savo gamybos voniose prausis...

F. LUCKUS

VIENYBĖ
GERIAUSIA DOVANA
DRAUGUI

IR MUŽIKAS

atsiminimų

Vieną tokią dieną iš Kavarsko vieškelio išsuko į Užuožerių kaimą keturi aptašytų sienojų prikrauti vežimai.

— Mykol, žiūrėk, kas gi čia gabenas? — paklausė mano tėvas savo kaimyną Lukošį, kuris taip pat, kaip ir jis, triūsė ant skiedryno.

Mykolas ištraukė iš dantų pypkele, prisimerkęs pasižiūrėjo į keistą parangą ir ramių ramiausiai paaiškino mano tėvui:

— Gi Rokas Kazys klėtį sau iš uošvijos parsigabena.

— Kurgi klėtį! Argi nematai — dvarcki arkliai ir kurmanai dvarcki.

Abu, žiūrėdami į dvaro arklius ir dvaro vežėjus, ilgai abejojo ir spėliojo, bet Lukošius nenorėjo prisipažinti apsirikęs ir paaiškino:

— Iš dvaro pirkto.

— Ne pirkto, ir ne iš dvaro, o štai kas: bijo per tiltelį važiuoti, tai ir pasuko per mūsų ūlyčią Peslių vieškelin, — paaiškino jam mano tėvas.

— Klysti, Ulijonai, kaipgi su tokiais vežimais per Tėkmės brastą pervaziuos, — suabejojo ir pats Lukošius.

— A bala juos žino!

Vėl abu ilgai pagalvojo.

— Dabar žinau kas. — Ir Lukošius priėjo arčiau prie tvoros: — Pono Narbuto ir arkliai, ir kurmanai, taip ir yr, nemelavo bobos: ponas veža Kasei namus statyti! Žiūrėk, į Kastantą ir suka! — Ir abu kaimynai tylomis persižvelgė ir vėl nutilo.

Bet kai vežimai, pravažiavę Kastanto kiemą, pasuko į Sturtupį, abu gaspadoriai ir visai suglumo.

— Gal paėjėsim pažiūrėtų?

— Gan tu, da paprašys padėt iškrauti.

— Tu kur? — paklausė mano tėvas praeinantį pro šalį Kastanto brolių Anuprą Jasevičių-Virvalą.

— Pas Kastulį. Gal paprašys padėti iškraut. Ponas atnagradyš... Eisime kartu.

— Ant kieno gi žemės statys? — neatsakęs į kvietimą, paklausė Lukošius.

— Ant Kastulio. Prie Sturtupio.

— Ar daug gi jam ponas užmokėjo?

— A, nežinau, Neklausiau ir nesakė.

Visi trys patylėjo.

— Tai neista? — paklausė Anupras.

— Eik pats — mes dar be pusryčių.

Anupras nuėjo, o mano tėvas su Lukošium, pasirėmę ant tvoros, pradėjo šnibždėtis.

Neprašė ir valandėlė, kaip visas kaimas jau kalbėjo, kad ponas statys ant Kastanto žemės Kasei palocių ir jau pradėjo vežti medžius, kad Kastantas už gautus pinigus prisipirktų sau žemės, kad trečiadienį pirkęs odos čebatams sau ir žmonai burlečiams...

Moterys pulkavosi kiemuose, prie kiemų, prie šulinių; kitos pabuvojo jau prie Sturtupio, apžiūrėjo atvežtus medžius ir iš naujo paleido savo liežuvius.

Vyrų padėjo iškrauti medžius. O kai dvaro urėdas pasiūlė jiems po rublį nuo akmenų sieksnio, sujudo visas kaimas ir į vakarą privežė tiek medžiagos, kad užtėko ir pamatams, ir rūsiui, ir dar liko kiemui išgrįsti.

Darbas prie namų statybos užvirė ypatingu greičiu: vienu kartu darbavosi ir statybininkai, ir staliai, ir akmenskaldžiai, ir šulniakasiai. Kastantas per

(Nukelta į 8 psl.)

Feljetonas

Jonas Rūtenis

KAI NUSIPIRKAU NAMĄ...

Kai nusipirkau namą, darbuose, kaip maršė paskendau. Tai daržą sukask, tai žolę nupjauk, tai tvorą nudažyk, tai suolelį sukalk -- ir taip per dienas. Ir viskas tas laisvalaikiais, šeštadieniais ir neretai, šventas mišeles apleidus -- sekmadieniais.

-- Gana! -- šokau prieš žmoną, kuri dar užsimanė, kad nuliedinčiau iš cemento, apipusiai tako, lovius -- palergonijoms susodinti.

Nesipriešino ir ji, kai Dievo rūstybę suminėjau ir pasakiau, kad per mišias dirbant, dar ko gero sąnarius susuks ar rankas nudžiovins.

-- Kur gi tu matęs, -- širdau, kai jau mačiau, kad žmona nusileidžia -- žmogus kaip mašina pasidaref, nebėr laiko nei laikraščio paskaityti, nei su žmogum sueiti. Per dienas tik krypt - krypt - švyst... Kaip fabrike. Ačiū -- jau penki metai, kaip pagal tą melodiją triubus tekiniu.

-- Zina! Marcelluk -- pagaliau tariai išdrąsinęs -- važiuokimė šiandien bičiulų aplankyti. Ištikrųjų, bracia jau gėda. Su kai kuriais jau bus metai kaip nesimatėm. Darbai darbai -- be pabaigos...

Nutarėm ir išvažiuavom. -- Važiukime pas Rapagellionį, dušyte -- senai matėmės. Labai įdomu būtų pasikalbėti. Žmogus atvažiuavęs Amerikon jau ir mokslus suspėjo užbaigti -- inžinierius.

Važiuojam. Namelis tebestovi vietojė. Tyla. Tuschia. Zolė viskas apaugę. Net neįjauku pasidaref. Sakau, gal kas atsitiko. Lyg nębegyvenama. Beidziuos. Niekas neatsako. Skambinu. Kartą, kitą na pagaliau ir trečią.

-- Ateina šnypterėjau žmonai.

Duris atidaro Rapagellionienė. Chalata užsimitus, susivėlus -- tik iš lovos.

-- Labas! -- sveikinamės. Rapagellionienė atsiprašo. Sakosi labai blogai naktį miegojus, tai dieną atsigulusi.

-- Kur gi Bielazaras?
-- Dirba.
-- Dirba? ir sekmadieniais?

-- Taigi. Visas septynias dienas. Kaz kokį patentą ruošia.

-- Va kaip... -- numykiau. Rapagellionienė minutėlei nubėga virtuvėn. Žiūriu mašina prie namo privažiuoja.

-- Va ir Bielazaras, kad tau smalyte. Susenęs -- stebėdamas pro langą pasakoju žmonai.

Tas įbėga galvatrukėtom kazin kokį raštą skaitydamas ir riktelėja visa gerkle:

-- Anielluk! Anielluk! -- žiūrėk... Mūsų nei nepastebi.

Tik man atsistojus ir tarus:
-- Sveikas, Bielazarai, sveikinu...

-- Ja, ja... sveikas... sveikas... Anielluk!

Įbėga žmona.
-- Kas atsitiko?

-- Žiūrėk, pamanyk, koklon geron ištaigon pataikiau. Jau du kartus po penkinę algos pridėjo, viršvalandžiai ir va, žiūrėk, kompanija susitarus su "inšūrin-su" pomirtinę padidino. Dabar po mano mirties ar nelaimingo atsitikimo vietoj dešimties tūkstančių gausi penkiošika. Įsivaizduojį kokia tai sumelė -- iš džiaugsmo išraudonavęs tauškėjo Bielazaras ir apsikabinęs žmona vietuvėn nuėjo.

Kumšterėjau žmonai ir išėjom.

-- Važiukim--sakau pas Zavišius. Jie taip pat namelį pirko.

-- Broliuk tu mano... Namas nudažytas. Šalia išsikerojus magnolija žydi. Lysvėse jau ir nasturtos susodintos. Takai išžvyruoti. Gražu. Akį veria. Prieinam prie durų -- adaros.

-- Hallo! -- šukterėjau.

Neatsako. Kaukį kažin kas pastogėje, bet žmogaus nematyti. Staiga girdžiu:

-- Laikyk tiesiai, katinėli, tiesiai... Matai, kad aš pjūklis nepatraukiu. Va kitaip. Dabar gerai, -- pupyte...

-- Hallo! -- vėl riktelėjau. Pasirodo su pilna galva pjūvenų Zavišienė.

-- Aaa! -- Labas! Labas... Nebuvėliai...

-- Dovanokite. Visa sudulkėjus. Mat dirbam su Praneliu. "Atiką", matot, -- salkutę ruošiam. Pranuli, svečių turimi...

-- Mmm... -- atsiliepė, matyt, pilna burną vinių primoklinęs Pranas.

Moterys nuėjo salionėlin. Aš laukiu Prano. Vis dar ją kau-

ki. Ir vienu momentu tik pumt...

-- Ooo... -- sudejavo -- Ai ai ai, -- matyt per nūktį vargas pylė. Pagaliau girdžiu kaip taria:

-- Velnias juos dabar ir atnešė ne laiku...

-- Taip ir nutirpau vietoj. Žmoną radau salionėlyje vieną besėdinčią. Zavišienė kokio tai lentgalio rūšin įlektot nuėjo.

-- Eival! -- tepasakiau.

-- Aa... pikta man čia, -- sumykiau, važiuojant pas Tamulionius. Tie pirko namą taip pat. Antrarankį.

Namas kaip namas. Aplink keli medžiai, žolė -- ir ko daugiau reikia. Einam vidun. Stabterėjam. Kaz kas viduj daros.

-- Galvijus neraliuotas ir viskas...

-- Nutilk boba, o ne, tai tuoj per zūbus užbrauksiu.

-- Pamėgink... pamėgink... mėgdžiodamasi trata Tamulionienė.

-- Reikėjo man prasidėti su tuo namu. Namu, namo -- išigeldė -- bumbėjo Tamulionis.

-- Na ir išigeldžiau, va ir turit! Ką aš manai užsileisiu kitoms. Padirbėsim. Susitvarkysim. Išidazysim -- tai jū tas vienaaukštės bakūšles tris į vieną mūsų gali sukisti.

-- Su tuo namu aš čia ir galą gaušiu...

-- Nesijaudink, nieko čia blogo neatitiks -- nesuširgai. Padirbėt sveika. Jau ir taip pilvas ant nosies lipa. O jei jau taip bus lemta...

Solistė Prudencija Bičkienė (kairėje) kuri šiomis dienomis išvyko į Italiją, su savo drauge, vietos veikėja p. Janulevičienė New Yorko uoste. Vyt. Maželio nuotrauka

-- Tu to ir lauki!...

-- O ką tu žina, gal ir laukiu...

Timpelėjau žmoną ir vėl važiuojam. Jau trys.

-- Važiukim pas Senulį. Jis neturi namo. Gal bent kavos puodelį išgersim.

Važiuojam. Senulius radom namie. Senulienė, mus pamačiusi net klėman išbėgo.

-- O kur gi ponas senulis... (Nukelta į 14 spl.)

-- Labas... labas... tai senai matyti. Mat, dabar jau namų savininkai, tai kur čia dabar pas ubagą. -- Juokavo, Zinoma.

Suėjom vidun. Senulienė tuoj čerkutę. Kavą elektriniame kavinuke užkaitė. Pyragaičių padėjo. Kalba. Juokauja. Širdis, žinot, atsigavo...

-- O kur gi ponas senulis... (Nukelta į 14 spl.)

Gediminaitė ir muzikas

(Atkelta iš 7 psl.)

savo kiemą padarė įvažiuoti į parduotą sklypą kelią, o patį sklypą aptvėrė štakiečių tvora.

Prie namo statybos daug kas iš užuožeriečių gavo darbo ir džiaugėsi gerai uždirbsią.

Prieš visus šventuosius Kasė Bagdonavičiūtė su motina ir naujagimiu sūneliu Jasiūm persikėlė iš Kastanto kameros į nuosavus namus. Tie namai, dideliais langais, baltai dažytomis langinėmis, su stiklinėmis gonkom ir gontais dengtu stogu, papuošė ne tik Užuožerė kaimą, bet ir visą apylinkę. Ypač gražiai jie atrodė žallame Sturtupio šlaito fone leidžiantis saulei, kai pradėdavo „degti“ visi keturi langai, stiklinės gonkos ir kai dar labiau nušviadavo baltos langinės ir kaip lakiruotas blizgėdavo droželių stogas. Žiūrint į tuos namus iš Kavarsko vieškelio pusės, regėdavos, kad juose gyveną žmonės nežino vargo, neturi bėdų, nepažįsta nepriteklių ir kad ten kas dieną šventė.

Kadangi Kasė buvo ne vietinė ir ne valstiečių luomo, o kilusi iš šlėktų, tai jai tų namų niekas ir nepavydėjo, tik dievobaimingos kaimo moterėlės ir davatkos niekaip negalėjo dovanoti jai ne moterystėje prigvyento kūdikio ir dabar visos su nekantrumu laukė, kaip pasielgs su jos namais kalėdodamas kunigas -- užeis ar aplenks juos. Vienos sakė, kad užeis, kitos -- kad aplenks, bet buvo ir tokių, kurios pranašavo dievo bausmę ne tik jai pačiai ir jos naujiems namams, bet ir visam kaimui.

Kasė ilgai sirgo ir ilgai niekur iš namų nesirodė. Visus reikalus su žmonėmis ir darbininkais atlikdavo jos motina. Pats ponas lankydavosi prie statybos labai retai ir tai tik pravažiuodamas pro šalį. Bet ir jos motina nesibičiuliavo su kaimo moterėlėmis. Pirkdavo ji pas jas pieną, sviestą, kiaušinius, sū-

rius, už viską mokėdavo grynais ir po tiek, po kiek užprašydavo, bet į jokias kalbas su jomis neįsileidavo. Kalbėjo ji lietuviškai lenkišku akcentu, buvo sena ir nepaslanki.

Kai Užuožeriuose užtruko visų karvės, ponia Bagdonavičienė atėidavo pieno pirkty ir pas mus. Įėjusi gryčion, pagarbindavo Kristų, žodžiais pasveikindavo šeimninę ir, padėjusi ant stalo puodelį, pati atsisėdavo ant suolo pieno lauktų.

Daug kartų mano motina mėgino užmegzti su ja kalbą apie ponus, kunigus, bažnytines šventes, tačiau senutė buvo nekalbi -- atsąkyt į klausimus atsakydavo, bet pati nieko neklausdavo, o vis tapydavo skarą, nors ji ir nesmukdavo jai nuo pečių.

Pasveikusi ir Kasė pradėjo rodytis žmonėms. Sodžiaus moterėlės vėl susirūpino ir teiravosi viena pas kitą, kaip dabar ją vadinti -- ponia ar panyte. Žodis „tamsta“ atrodė joms šlėktų kilmės žmonėms lyg ir netinkas.

Kai jos motina sunegaluodavo ar neturėdavo laiko, pieno pas mus atėidavo pati Kasė. Atėidavo apsigaubusi ta pačia skara, bet ne taip, kaip motina, o kaip čigonė -- per vieną petį. Įėjusi gryčion, pagarbindavo Kristų, tardavo vieną kitą žodį apie orą, purvyną ir, padėjusi ant suolo prie šaukščiaus puodynėlę, sėsdavo prie stalo pieno lauktų. Kol merga pamelždavo karvę, motina kalbėdavos su ja apie šį, apie tą, bet vis apie paprasčiausius kasdieninius dalykus ir vengdavo asmenuotės, nežiūrint, kad buvo pažįstamos iš seno. O kai mano motina, pristigusi kalbos, užsimindavo jai ir paklausdavo apie jos sūnelį Jasiuką, Kasė padėkodavo, atsakydavo labai trumpai ir susirūpindavo, kad taip ilgai merga neša pieno. Nekalbi buvo ir ji ir, aišku, varžėsi ir mano motinos, ir kitų, jei kas būdavo gryčioje. Aš visuomet stengdavaus užlipti ant pečiaus ir į ją žiūrėti per balanų kūlį. Ji buvo tiek graži, kiek ir jau-

LIETUVOJ RADO LAIVĄ, NUSKENDUSĮ BEVEIK PRIEŠ 1,000 METŲ...

Telšių kraštotyros muziejaus vyr. mokslinis bendradarbis V. Valatka apžiūri rastąjį laivą...

Daug senovės liekanų slepia žemė. Jų ieškodami archeologai kasinėja pilis, pilikalnius, senkapius. Ten dažniausiai galima aptikti senovėje

vartotų įrankių, papuošalų, ginklų ar jų likučių, padedančių pažinti senųjų Lietuvos gyventojų būklę, istoriją, kurią dar taip mažai žinome. Tačiau nemaža, kartais ir labai vertingų senovės daiktų randama atsitiktinai, vykdamas įvairius ūkinis darbus.

Ypač įdomių dalykų slepia durpynai, pelkės, kadais būvę ežerai ar klampūs lūnai. Vandenyje, durpėse gerai išlieka netgi mediniai ir kauliniai daiktai arba drabužiai, kurie žemėje dažniausiai greit supūva. Pavieniai tokie radiniai durpynuose buvo užtiknami jau anksčiau, kasant durpes, o dabar jų nemaža aptinkama vykdamas melioracijos darbus. Taip, 1956 m. rudenį, melioratoriai, kasdami kanalą Pabrūlio kaimo laukuose, 300 m nuo buvusio Biržulio ežero kranto, Varnių rajone, 1,2 m gilumoje, aptiko durpėse gulintį skobtinį laivėlį. Jis turi apie 3 m ilgio ir 62 cm pločio, išskaptuotas iš storo pušies rasto. Tokiais laiveliais čia kadais plaukiojo žvejai ir medžiotojai. Kada tai buvo? Durpių sluoksniai tebėra netyrinėti, jų chronologija tebėra nepaaiškėjusi, o Biržulio ežero pakrantės buvo apgyventos jau nuo seno. Čia rasta žalvario amžiaus (XIII-X amžius prieš mūsų erą) daiktų. Kiti radiniai datuojami XII-XIII mūsų eros amžiais. Greičiausia, kad laivelis yra iš XII-XIII mūsų eros amžiaus, nes apie 20 m nuo valties praėjusią vasarą buvo rastas irklis, tinklo gabalas su pušies šievės pūdelėmis, o prie jo — tiems amžiams būdinga žalvarinė segė.

Kaip visa tai pateko į buvusio ežero dugną? Dabar sunku į tai atsakyti. Prie tinklo rasta segė. Gal būtų, žvejys ją panaudojo vietoje nutrūkusio gramzdiklio. Bet tinklas liko neištrauktas, o irklis rastas įsipainiojęs į jį. Matyt, kad žvejį išliko nelaimė ir nežinia ar jam pačiam pavyko pasiekti krantą.

Tokie radiniai dar labai reti. Tik 1936 m. vienas panašus laivelis buvo rastas Noručių kaimo durpynė, ir dabar jis yra „Aušros“ muziejuje Šlauliuose. Pabrūlio radinys pateko į Telšių kraštotyros muziejų.

Margareta ir Viktoras Petrikai, grįžę iš kelionės po Europą, porai dienų buvo sustoję New Yorke ir ta proga lankėsi Vienybės redakcijoje. Vienybėčiai Petrikai keliavo po Angliją, Prancūziją, Belgiją, Olandiją, Vokietiją, Italiją ir kitus kraštus. Petrikai, prieš keliolika metų persikėlę iš Detroito į Del Mar, Cal., yra stambūs biznieriiai. Vienybės nuotrauka

Lietuvių vadovaujama

Schuyler Savings & Loan Association

OF KEARNY, N. J.
įsteigta 1924 m.

24 Davis Avenue

Telefonas WY 1-7260

Kearny, N. J.

Atdara kasdien, išskyrus šeštadienius, šventadienius, nuo 10 v. r. iki 3 v. p. p. Penktadienių vakarais nuo 6 iki 8:30 v. v.

KAPITALAS \$1,700,000

MOKAMA 3%

Aprausta iki 10,000 dol.

Mykolui Bložoniui

MIRUS

EDD 7 KUOPA

liūdi, netekusi pavyzdingo nario.

na. Girdėjau aš, kad ją buvo įsimylėjęs ponas. Iš meilės jis ir palocį jai gale mūsų kaimo pastatęs. Jei nebūtų tokia gėda, galvojau į ją žiūrėdamas per balanų kūlį, įsimylėčiau ir aš. O ji buvo graži, gražesnė už visas iki šiol mano matytas kaimo mergas: baltutė, pablyškusi, pailgaveidė; akys pilkos, plačios, dideliais baltymais, ilgomis blakstienomis; antakiai ilgi ir siauri. Baltos rankos, baltas kaklas, o kasos supintos dvigubu vainikėliu su kyšančiais kirpčiukais ant kaktos. Skarele apsirišusi ne taip, kaip rišdavosi mūsų kaimo merginos, o taip pat šlėktiškai — bantu į pakaušį. Dėvėjo ji tamsios spalvos suknią su „falbonais“ ir juodu lanku prie padalų. Pečiuose labai plačios kvolduotos rankovės — tų laikų mada. Prie stalo sėdėdavo ji visuomet viena ranka parėmusi skruostą ir, vartydama gražias, plačias dideliais baltymais akis, sekėdavo, kas darėsi gryčioje. Jei gryčioje būdavo mano tėvas ar kas pašaliečių, visi it priglušinti tylėdavo ir stengdavosi į ją net ir nežiūrėti, tuo tarpu kai visiems ji labai rūpėjo. Užtat kai tik ji iškeldavo iš gryčios koją, kalboms ir apkalbinėjimams nebūdavo galo. Tuoju atskubėdavo koku prasimanytu reikalu viena kita tauriųj moterėlių, na ir prasidėdavo tada nusidėjęs teismas.

Vieną kartą atėjo ji pieno, kai gryčioje, be motinos ir manęs ant pečiaus, nieko daugiau nebuvo. Jos įsikalbėjo. Ne viską aš supratau, apie ką jos kalbėjo, bet iš to, kaip Kasė jaudinosi, rijo motiną savo didelėmis akimis ir vis tvarkė nuo peties smunkančią skarą, supratau, kad apie jos nusidėjimą. Motina vis minėjo „grieką“, svetimoterystę... Minėjo ponią, poną, dievo baumę, išpažintį, „pakūtą“... Kasė vis atsikalbinėjo, atsikalbinėjo, vis aiškinosi, aiškinosi, tik staiga trinktelėjo abiem alkūnėmis į stalą, pridengė delnais savo abu skruostus, o iš jos akių pabiro ant stalo tokios gi didelės, tokios gi

krištolinės ašaros, kad ir man suspaudė širdį, ir aš nebeišsilaikęs kliuktelėjau ir pravirkau. Kasė, pajutusi, kad gryčioje yra dar kas ir iš pašalinių, pašoko nuo stalo, sugriebė nuo suolo tuščią puodynėlę ir, neatsisveikinusi su mano motina, glamžydama skarą, išbėgo iš gryčios. Pro langą mačiau aš, kaip ji perlipo per vieną tvorą, per kitą ir pakluone nudrožė namo. Motina suglumo, o aš, išeidamas iš gryčios, taip trinktelėjau durimis, kad net stiklinės šaukščiujė sužvangėjo.

Vakare tėvas, parėjęs namo ir sužinojęs motinos pasielgimą su Kase, taip pat nusiminė ir net pabare motiną, kam kišasi į svetimus reikalus. Be to, prievengė jis ir paties pono, pas kurį kitąsyk važinėdavo malkų pirkti.

Nei Kasė, nei jos motina daugiau pas mus pieno nebeateidavo.

Jei mano tėvai po kiek laiko ir buvo apsiraminę, tai jau visai nusiminė, kai kalėdodamas kunigas aplankė su kalenda ir Kasės Bagdonavičiūtės namus. Nors kaimo moterėlės ir kalbėjo, kad aplankęs tik Kasės motiną, o ne ją, bet visos prikando liežuvius, kai sužinojo, jog pateną kunigas davęs pabučiuoti abiem — ir motinai, ir dukteriai.

Netrukus ponas atgabeno Kasei karvę, kiaulę, vištų, kalakutų ir dar šį bei tą gyvenimo pradžiai, ir Kasė laimėjo. Jau nieko nebesivaržydama, vaikščiojo ji po kaimą, Kastantas vežiojo ją į turgų, į bažnyčią, ir vėl užmezgė ryšius su ponu Kurmino Penionkų dvaru, kur ne taip seniai ji tarnavo aukle.

Seniau Kasė atvažiuodavo su savo ponu į Užuožerių kaimą džiovintų grybų supirkinti. Ponia iš brikelio neišlipdavo, o Kasė eidavo pakiemiais ir klausinėdavo, kas kiek turi parduoti grybų. Jei pardavėja su Kase nesusiderėdavo, tai grybus išnešdavo iš gryčios parodyti ir poniai, bet poniai visuomet

(Nukelta į 10 psl.)

DAR DĖL VILNIAUS DARBO ATSIMINIMŲ

Pr. m. lapkričio mėn. keliuose laikraščiuose kreipiausi į savo tautiečius, prašydamas paskolinti man trūkstantus Saulių Sąjungos 1937 ir 1932 m. Trimito savaitraščio numerius, kurie man yra reikalingi rengiant savo atsiminimus iš 1919 - 1922 m. Vilniaus darbo. Mat, 1937 - 38 m. Trimite dalis tų atsiminimų, ligi pusių 1919 m., jau buvo paskelbta ir mano iš ten nurašyta.

Mano kreipimasis rado atgarsį. Esu gavęs kelis trūkstantus numerius, iš vieno kito ir jau mano nurašytus, malonių siuntėjų seniai paskaičiusių mano kreipimąsi ir suprantama, nebeatsiminusių prašytų numerių. Nenorėdamas apsunkinti gerų savo tautiečių neberekalingu man numerių siuntimu, pranešu, jog man be trūksta tik 1937 m. Trimito nr. 12 ir 1932 m. Trimito nr. 5. Visus kitus turiu.

Būsiu labai dėkingas, jei jų turėtojas man juos paskolins bet ir nesulaukęs jų mėginsiu tą trūkumą palopyti, kai sėsiu už darbo. Mano adresas: 1122 S. Magnolia Ave., Los Angeles, Cal.

Mykolas Biržiška

SLA PIKNIKAS

Detroit, Mich. -- Susivienijimas Lietuvių Amerikoje birželio 1, sekmadienį, 2 val. po pietų, ruošia tradicinį pikniką Beechnut Grove parke.

SLA piknikai visų mėgiami ir gausiai lankomi, todėl ir šiemet tikimasi susilaukti daug svečių.

A. B.

KALTINAMI NUŽUDĘ 5,500 LIETUVIŲ

Balandžio 28 d. Ulme (Vokietijoje) prasidėjo didžiulė baudžiama byla prieš 10 asmenų, kurie kaltinami dalyvavę 5.500 Lietuvos gyventojų nužudyme 1941 metais, kai karo pradžioje hitlerinė kariuomenė įvygiavo į Lietuvą.

Vyriausias kaltinamasis yra buv. Klaipėdos policijos direk-

torius Gerhard Fischer-Schweder (54 mt.). Tasai žymus gestapininkas po karo buvo pakeitęs savo pavardę. Ilgą laiką valdininkavo. Kurį laiką buvo pabėgėlių stovyklos viršininkas Ulme. Niekam iki to laiko neatėjo į galvą, kad tai galėtų būti "stambi žuvis" kruvinoje hitlerinėje istorijoje. Kai jį iš tų pareigų Ulme atleido, išdavė jį visai nereikšmingu žygiu: Skundės darbo teisme dėl tarnybos ir algos. Valdžios įstaigos, žiūrėdamos jo skundą, ėmė narplioti ir jo tarnybinių praeitį ir atskėsiūlą iki jo gestapinių pareigų Klaipėdoje (po to, kai Hitleris tą kraštą jau buvo pasiėmęs). Užvedus tardymą, paaiškėjo visa virtinė faktų, kurie jį sunkiai apkaltino.

Jis ir jo bendrininkai 1941 m. karo pradžioje dalyvavo Hitlerio klišos suplanuotoje akcijoje "sutvarkyti žydų ir komunistų klausimą". Byloje eina kalba apie maždaug 5.500 Lietuvos gyventojų, kurie buvo "sutvarkyti", kitaip tariant nužudyti. Bet kliuvo netik žydams ir komunistams, o ir šiaip hitlerininkų nepageidaujamiems asmenims, tautiniai nusistačiusiems lietuviams ir net patiems vokiečių tautybės žmonėms. Fischer-Schweder ir jo bendrininkai Klaipėdoje, Tiltzėje ir kitur, pagal kaltinamąjį aktą, slautė plačiame Lietuvos pasienio ruože. Lietuvos žmonių naikinimo būdai buvo žiaurūs: Sauvališka be teismo ir kaltės pasmerkietį mirti žmonės patys turėjo išsi-

kasti sau duobes, išsivilkti visus savo drabužius ir tada buvo prie atvirų duobių sušaudomi. Masinės žudynės vyko ypač tarp birželio 24 dienos ir liepos 15 dienos (1941 m.)

Kartu su Fischeriu-Schwedu kaltinamas buv. Tiltzės gestapo įstaigos vedėjas Hans Joachim Boehme, Tiltzės saugumo apy-

KAIRĖJE: Taip naciai vykdavo okupuotuose kraštuose gyventojų likvidavimą. Nuotraukoje SS veda moteris į mišką sušaudyti.

gardos vedėjas Werner Horsmann ir septyni kiti buvę pareigūnai, į kurių tarpą yra įpainiotas ir vienas lietuvis (buv. policijos valdininkas).

Bylai ruošiasi labai ilgai. Kaltinamasis aktas apima keletą šimtų puslapių. Ir teismo ir prokurorų sąstatas yra sustiprintas, kad vienam kuriam nariui iškritus bylos svarstymą nereiktų pertraukti. Žinoma, yra ir eilė gynėjų. Ir kaltinamieji ir kaltintojai pristatė šimtus liudininkų. Viso iki šiol numatoma teismo eigoje apklausti apie 200 liudininkų, jų tarpe ir eilė lietuvių. Dalis liudininkų gyvena užsienyje. Kai kurie parodymai duoti po priesaika jau iš anksto, tad tie liudininkai ir teismo posėdį nebeatvyks. Yra pakviesta ir eilė ekspertų. Dalis kaltinamųjų laikomi kalėjime jau antrus metus. Tai viena stambiausių bylų pokarinėje Vokietijoje. (E)

Uniformos moksleiviams

Slėmūs dienomis patvirtinti uniformų Lietuvos TSR mokyklų moksleiviams pavyzdžiai.

Uniforma jaunesniojo amžiaus mokiniams yra rudai pilkos spalvos. Ją sudaro laisvos formos bluzė, apačioje su dirželiu, apykaklė atversta ir ilgos kelnės. Jaunesniojo amžiaus berniukams (1-3 klasės) vasarinės kelnės trumpos, viršum kelių, su petnešėlėmis, 4-7 klasių moksleiviams vasarinės kelnės taip pat trumpos, dėvimos su diržu.

Vyresniojo mokyklinio amžiaus berniukų uniformą sudaro tos pat spalvos laisvas vienaėlis švarkas ir ilgos kelnės. Prie baltinių, kurie siuvami iš natūralios lininės medžiagos, segamas pioneriškas kaklaryšis arba siaura tautinė juostelė.

Uniformą mokyklinio amžiaus mergaitėms sudaro sijonukas arba suknelė, uniforminė palaidinukė ir prijuostė. Sijonukas iš vilnonės ar štapelinės medžiagos rudos spalvos. Prie palaidinukės, kuri yra laisvos formos, pastūta iš lininės medžiagos, apykaklės tvirtinama tautinė juostelė. Suknelė — tamsiai rudos spalvos iš vilnonės arba iš štapelinės medžiagos. Ji papuošiama baltais rankogaliais ir apykakle. Mergaitės dėvės taip pat juodos spalvos prijuostę.

Berniukams ir mergaitėms įvedama vieninga uniforminė kepurė, kuri yra rudos spalvos, aksominė su juodai lakuotu snapeliu. Aplink kepurę eina geltoni kantalai. Kepurės kairėje pusėje prsegamas mokyklos ženklelis.

Šių moksleivių uniformos pavyzdį paruošė Vilniaus modelių namų darbuotojai.

Gediminaitė ir muzikas

(Atkelta iš 9 psl.)

mokėdavo tiek, kiek pasakydavo Kasė. Dabar, atėjus rudeniu, grybus pradėjo supirkinėti Kasė pati viena sau. Pakiemiais ji neidavo, o moterys pačios jai atnešdavo savo prekę į namus. Nunešė Kasei į namus savo grybus ir mano motina ir sugrįžo namo labai patenkinta. Ne tiek patenkinta, kad pardavė grybus, o kad vėl susitakė su savo sena bičiule.

Vieną kartą grįžau aš namo iš lauko ganęs žąsis ir užtikau mūsų pakluonėje Kasė, draugiškai besišnekučiuojančią su mano motina. Ir nuo to karto tarp jų, mano motinos ir Kasės, užsimezgė nauja bičiulystė.

Vasarą Kasė eidavo patarnautų Penionkų dvaran pas ponus Kurminus. Grįždama namo, dažnai susitikdavo pakluonėje su mano motina, ir ilgas valandas abi išsėdėdavo ant tvoros, bekalbėdamos apie ponus, kunigus, paneles Kurminaites ir apie jų kavaličius.

* * *

Už mūsų ganyklų, tarp Duobužių ir Penionkų dvarų, buvo Devenių kaimas. Tame kaime gyveno mūsų giminaitis Devenių Liogė. Jis turėjo brolių kunigą. Kunigas gyveno toli Rusijoje, tarnavo rusų kariuomenėje kapelionu. Jo pareiga buvo lankyti Sibiro kariuomenės pulkus ir klausyti katalikų kareivių išpažinčių. Atsilygindamas Devenių Liogei — savo broliui už mokslą, paėmė mokyti jo jaunesnįjį sūnelį Lionginuką. Kur važiuodavo kunigas, kartu su savimi imdavo ir berniuką. Po kelerių metų Lionginukas išlaikė iš keturių klasių egzaminus, bet į kunigų seminariją eiti atsisakė. Tuomet dėdė kunigas atidavė jį į ūkio mokyklą Gori-Gorkose, Kijevo gubernijoje. Atostogų Lionginukas parvažiuoda-

vo namo į Devenius ir bičiuliaudavosi su ponais. Ypač pamėgo jis ponus Kurminus, kur augo trys panelės Kurminaitės.

Iš Anykščių padangės buvo kilę nemaža inteligentų — kunigų, farmacininkų, vienas kitas gydytojas, inžinierius, bet agronomas Devenių Lionginukas buvo vienintelis ir pirmas. Tų laikų vietos žmonių supratimu, anykštėnai buvo gan gabūs vyrai: kunigai greit patapdavo klebonais ir atsisesdavo geroje parapijose; farmacininkai apsesdavo su vaistinių savininkų dukterimis ir, baigę farmacijos mokslus, pasidarydavo tų įmonių šavininkais. Inžinieriai ir gydytojai irgi vesdavo turtingas dvarininkaites; savo tėvams ir giminėms vedę nors ir žūdavo, bet dėl to iškildavo svetimųjų tarpe. Buvo anykštėnų tarpe nemaža ir poetų, kaip A. Baranauskas ir devynių gabumų žmogus kunigas K. Kairys. Arba trys broliai Vėjeliškių Karosai, kunigas, vėliau vyskupas, inžinierius ir daktaras — visi didelių gabumų vyrai. Peterburgo miškininkystės instituto studentas Užkalnis — revoliucionierius, sušaudytas Petropavlovsko tvirtovėje už dalyvavimą sąmoksle prieš caro Aleksandro III-jo gyvybę. Plačiai pagarsėjęs siuvėjas Šimkūnas, visą gyvenimą galvojęs ir išgalvojęs triratį, bet vėliau pamišęs mirė... Buvo ir kitų motinos gamtos gausiai apdovanotų vyrų: Užuožerių kaimo neraštingas astronomas Jonas Navikas, pramintas Šmukštaru; Kastantas Jasevičius, pramintas Virvalu, nusimanęs, kaip seną šulinio riktinį pakeisti iš apačios nauju, nekaltant jau apie kitus jo gabumus ūkio srityje. Ulijonas Žukauskas, mano tėvas, „akmenų inžinierius“, pats vienas be jokio vargo su trijų dalbų pagalba iškeldavo iš žemių kad ir didžiausią akmenį ir nuvarydavo jį kur reikėdavo.

(Bus daugiau)

MANO ŽIŪRONAS

SARŪNAS

Sergančiam padėti ir mirusiam į kapus palydėti mūsų pašalpinės draugijos, viena po kitos, pačios į kapus žengia, nes ten jau nuėjo didžioji dalis jų buvusių narių. Užsiverčia garbingas organizuoto Amerikos lietuvių gyvenimo lapas, dabar laukias istoriko plunksnos. Draugijos tiesė į svetimą kraštą atėjusiam lietuviui pagalbos ranką, kūrė parapijas, rėmė spaudą, skleidė šviesą, auklėjo dramą ir buvo, tartum, "mūgė ir šventorius" lietuviui su lietuviu susitikti svetimoje padangėje. Tai buvo Lietuvos žemės ir dangaus dalelės.

Turime Lietuvių Rašytojų D-ją, bet neturime rašty apie mūsų rašytojus ir kūrybos sąlygas. Kaip, lygiai, turime Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, bet neturime Amerikoje lietuvių susivienijimo.

Faryžiaus Le Figaro Litteraire, Londono Times Literary Supplement, Maskvos Literaturnaja Gazeta kartkartėmis papasakoja, kaip rašytojui įkvėpimas ateina: vienas užsimaua seną skrybelę, kitas alų geria (Stasys Šimkus sykį sakė: "geriu, verkiu ir kuriu"), trečias -- kada jam trys gaideliai gieda.

Mes turime Naujienų ir Draugo literatūrinius priedus, Aidų žurnalą, ir Literatūros Lankus literatūrai linksniuoti, bet nerandame kokiose sąlygose Malronis ar Krėvė kūrė, kada Brazdžioniai ar Škėmai įkvėpimas ateina, kada Liet. Raš. D-jos pirm. J. Babrauskas genialus. Tokių žinių norėti, kaip angly poetas T. S. Eliot sakė, yra "begėdišką smalsumas"? Gal tai "žemos rūšies kūmučių plepalai"? O gal ir visai teisėtas susidomėjimas mūsų rašytojų būdo ir privataus gyvenimo savybėmis?

Stomis dienomis išėjusioje Writers at Work surikiuojama 20 žymių rašytojų pastabos apie save ir kūrybos sąlygas. Amerikietis William Faulkner, atrodo, ironiškai pasakoja: "Kūrybos sąlygos nesvarbios. Kūrėjui nesvarbu, kur esąs. Mano nuomone, geriausios sąlygos būtų būti lengvos doros mergelių namo savininku. Rytais -- ramu, vakarais -- gyvenimiškai įdomu ir smagu. Praverinimas nerūnėtu, nieka-

dos nebūtų nuobodu, o kyšiais tepama policija ir politikos vadai tave ponu vadintų."

Biografijos yra teisėta, kitataučių mėgiama literatūros rūšis. Mūsų knygų Lietuvoje jos retos. Tiesa, pasirodo atsiminimų, bet tebelaukiame Amerikos lietuvių seniau labai gerbto dr. J. Šliupo žadėtos biografijos. Praskrenda antelė, kad kruopščiai ruošiamą knygos mylėtojo kun. A. Miluko biografija. J. Bačiūno lėšomis išleista, kad ir ne visai išsamų biografijų -- A. Olšausko, V. Ambrozevičiaus, B. K. Balučio, V. S. Jokubyno ir Ant. Vanagaičio. Išleista S. Sužiedelio kun. J. Svagždžio biografija. Tai ir viskas.

Dėl santykių su broliais Lietuvoje reiktų laikytis velnio patarlės: išmetus per duris, lįsti per aukštį. Suroškime Vokietaičiui ar Pirmyn chorui koncertą Vilniuje, pasiųskime maldininkų ekskursiją į Aušros Vartus, užmegskime šachmatininkų lošas laikais, ar keitimasi pašto ženkais su filatelista (apie šiuos, deja, nieko negirdėti Lietuvoje). Kiekvienas toks dalykėlis bus vėjas iš vakarų, prieš vėją iš rytų.

New Yorko Times aną dieną parašė, kad carų Rusijos degtinė buvus varoma iš bulvių. Tulas rusas užprotestavo, pareikšdamas, kad carų vodka buvusi iš grūdų, tik nepriklausoma Lietuvos degtinė iš bulvių. Ar tai tiesa?

Komunistai nori, kad visi vienu balsu giedotų. Bet choras yra žmoniškesnis, kai jame girdimi ir sopranai, altai, tenorai ir basai.

Vaizdai iš pavasario balius

KAIRĖJE: Praeitą šeštadienį Grand Paradise Brooklyne įvykusiame Moterų Vienybės pavasariname baliuje, be kita ko, buvo ir šokių kontestas. Nuotraukoje: šokių kontesto teisėjai -- dr. V. Paprockas, V. Tysliavienė ir A. Sinutis su Moterų Vienybės pirmininke F. Šimėniene. Gretimai stovi: H. Kulber, O. Valaitienė ir Alice Lukas. Užpakalyje matoma O. Petrash. Tango kontestą laimėjo Rovena Kubilienė ir Stasys Liogys, polką -- Diana Mickeliūnaitė ir Kazys Sinkevičius. Be to, Stella Kolesk iš New Rochelle laimėjo įžangos dovaną, o J. Trečiokienė iš Newarko „basket of cheer“.

Vienybės nuotrauka

VIRŠUJE: Gegužės 17 d. Grand Paradise salėje Brooklyne įvykęs Moterų Vienybės pavasarinis balius buvo gausus svečiais. Priešakyje Moterų Vienybės pirmininkė Paulina Šimėnienė su vyru Jonu Šimėnu, žentais ir dukromis: kairėje -- Zelta ir Ted Black, dešinėje -- Rita ir John Dorrance.

Vienybės nuotrauka

Moterų Vienybės baliuje prie stalų matomi: J. Ginkus, A. Sodaitis, A. Koncė, A. Ragelis, S. Karvelis, A. Šmagorius, O. Valaitienė, V. Tysliavienė, R. Sidzikauskienė ir kt.

Vienybės nuotrauka

NAUJA LIETUVIŠKA VASARVIETĖ

Šią vasarą pradeda veikti nauja lietuviška vasarvietė Cape Cod, Mass. Jos savininkai – Stasys Lušys, Brutenis Vaitas ir jų šeimos. Ji yra medžiais apaugusiame rezidenciniame rajone, netoli jūros kranto. Sodo gale pušynas. Viloje 15 kambarių. Svečių patogumui įrengtos vonios ir dušai. Maisto gaminimas ir patiekiamas pačios šeimininkės Marijos Lušienės vadovybėje ir priežiūroje. Vasarojimo sezonas prasideda birželio 1 d. Norintieji ten vasaroti dabar gali kreiptis šiuo adresu: St. Lušys, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Telefonas EV 7-5576.

VASARIO 16 GIMNAZIJA BAIGĖ MOKSLO METUS

Lietuvių Vasario 16-sios gimnazijos darbas ir jai išlaikyti sudėtos aukos turi neįkainojamos vertės ir turės jos tolimoje ateityje. Gerasirdžių tautiečių dėka, Vasario 16-sios gimnazija ir šiais metais atsieks savo užsibrėžtą tikslą ir su gera viltimi žengia į devintuosius mokslo metus. Gimnazija veikia, finansškai remėjų dėka laikosi ir nuolat didėjantis mokinių skaičius (vėl išstojo virš 20 naujų mokinių) duoda gražių perspektyvų ateičiai.

Š. m. balandžio 2 d. gimnazija baigė 1957/58 mokslo metus, išleisdama į gyvenimą naują abiturientų laidą. Šį kartą laida buvo nedidelė -- tik 4 mokiniai (atėinančiais metais bus 9 abiturientai), tačiau visi jie gerai išlaikė egzaminus Nordbadeno Švietimo departa-

mento direktoriaus dr. Rūckert priežiūroje. Egzaminai tęsėsi apie mėnesį laiko ir rašomuosiu egzaminu reikėjo atlikti Weinheimo vokiečių gimnazijoje. Iš baigusiųjų Regina Kumpfertaitė ir Adelė Liudziavaitytė studijuos humanitarinius mokslus, o Andrius Brinkis ir Valteris Sybertas -- techniką. Savo sveikinimo kalboje, išleisdamas abiturientus, dr. Rūckert ypatingai išskėlė lietuvių tautos solidarumą, kuri savo aukomis išlaiko šią švietimo ir auklėjimo instituciją. Tai esąs gražus ir pagirtinas pavyzdys, parodantis, jog maža tauta ir sunkiausiose tremties sąlygose su dideliu pasisventimu ir užsidegimu atlieka didelių darbų. Dr. Rūckert palinkėjo abiturientams daug sėkmės ir išvermės mokslo darbe.

Per išleistuves laikinai einan-

tis direktoriaus pareigas T. Gailius, įteikdamas abiturientams vokiečių Švietimo ministerijos išduotus brandos atestatus, savo kalboje pabrėžė, jog Vasario 16-sios gimnaziją lankę ir ją baigę mokinys niekad neturi užmiršti tų lietuvių idealistų, kurie nepagaili nei darbo, nei sveikatos ir globoja lietuvišką jaunimą. "Sutelkite visas savo jėgas ir dirbkite lietuvių tautos labui" -- baigė T. Gailius. PLB Vokietijos KV pirmininkas E. Simonaitis, įteikdamas kiekvienam abiturientui po gražią KV dovaną, kvietė abiturientus įjungti į Bendruomenės gyvenimą ir būti tauriais lietuviais. Su abiturientais dar atsisveikino: vyr. mokytojas S. Antanaitis, mok. S. Vykintas, dail. A. Krivickas ir mok. F. Skėrys. Abiturientas A. Brinkis savo ir draugų vardu labai nuoširdžiai padėkojo visiems gimnazijos rėmėjams, mokytojams ir Bendruomenei už nenuilstamą paramą ir rūpestį. "Su dideliu pasiryžimu ir rimtumu mes žengiamė į naują gyvenimo laikotarpį, atiduodami savo jėgas mylimai Tėvynei -- Lietuvai".

A. A.

ONA TRANAUSKIENĖ
(Galkutė)

MIRUSI 1953 M. GEGUŽĖS 3 D.
Philadelphia, Pa.

Praėjo penkeri metai, bet Tavo atminimas
tebėra gyvas mano širdyje.

JUOZAS TRANAUSKAS
Cheltenham, Pa.

Tarėsi Lietuvos bylos reikalu

(Atkelta iš 1 psl.)

Tačiau susirinkusieji priėjo išvadą, kad dabar, kada tarptautinėje politikoje vyksta dideli pakitėjimai, lietuviški veiksniai turi ypač budriai sekti ir išnaudojant kiekvieną progą tuoj veikti ginant Lietuvos teises ir siekiant jos išlaisvinimo iš svetimos okupacijos ir jos nepriklausomybės atstatymo. Tačiau, veiksnių veikla bus žymiai reikšmingesnė, jei lietuvių visuomenė visuose švietimo kraštuose, bet ypač JAV, kurios vadovauja laisvojo pasaulio politikai, bus aktyvi ir savo viešomis demonstracijomis ir rezoliucijomis parems veiksnių žygius ir memorandumus.

Lietuviškos vasarvietės

DRUSKONIE HALL

Catskill kalnuose nuo gegužės mėn. 15 d. priima svečius (pranešti bent dieną anksčiau) ir užsakyamus vasarai ir Decoration Day.

YRA "COTTAGE" IŠNUOMAVIMUI VISAI VASARAI

Rašyti: SOPHIE KRAUNAITIS, ANDES, N. Y.
Telefonuoti: ANDES (Endis) 2781 nuo 7 V.Vak.

N I D A

geriausia ir gražiausia vasarvietė Cape Cod.

Vasarvietė veikia nuo birželio 1 iki rugsėjo 30 d.
UŽSAKYMAI SIUNČIAM: Valerija Norvaišienė, West Hyannisport, P. O. Box 367, Cape Cod, Mass. Tel. Hyannis: Spring 5-3987; Boston: Avenue 8-8079.

NAUJA PUKI VASARVIETĖ

Graži gamta, pušynai, arti pajūris, patogus paplūdimys. Erdvūs, jaukūs kambariai. Geros sąlygos vandens sportui, žuklavimui, tenisui, golfui, pasišokimui. Ideali vieta šeimoms ir pavieniems asmenims. Įvairus ir sveikas maistas. Savininkai kviečia visus geroje aplinkoje pailsėti. Kreiptis: STASYS LUŠYS, 105 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y. Tel. EVergreen 7-5576.

SCHWABEN HALL

474 KNICKERBOCKER AV., BROOKLYN, N. Y.

SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS 25 D.

renjiamas metinis

Operetės Choro

KONCERTAS - VAKARAS

PROGRAMOJE:

1. A. MERKELIO "JAUNIMĖLIS"

talkininkaujant: Tautinių Sokių Trupei, vad. J. Matulaitenei ir Brooklyno Vaidintojų Trupei, vad. Vitaliui Zukauskui.

2. KONCERTINĖ DALIS

atliekant Operetės Chorui, vad. M. Čibui.

PO PROGRAMOS ŠOKIAI PRADŽIA 5 Val. p. p.
(ėjimas 2 dol. Moksleiviams 1 dol.)

Tautinio Kongreso New Yorke proga Korp! Neo-Lithuania gegužės 31 d. ruošia Jaunimo Pavasario šventę, kuri įvyks

STATLER HOTEL

Penn Top Ball Room

7th Avenue and 33rd Street

NEW YORKE

Pradžia 9 val. vak. ėjimas 2 dol. 50 ct.

Bilietai gaunami pas šventei ruošti Komiteto narius, kreipiantis laišku ar telefonu:

V. Vaitaitis, 67 Woodbine St. B'klyn, NY. GL 5-3607
G. Kumpikaitė, 505 Lafayette Av. B'klyn, NY ST 9-6534
D. Maurukaitė, 1150 Glenmore Av. B'klyn, NY AP 7-9205
M. Savukynaitė, 7 Kiely Pl., Brooklyn, N.Y. MI 7-4056
V. Sutkutė, 51 Lynch St., Brooklyn, N.Y. UL 8-3306
A. Sparauskas, 7 Kiely Pl., Brooklyn, N.Y. MI 7-7992
J. Tysliava, Jr. 192 Highland Blvd. B'klyn, NY AP 7-7257
Ir J. Ginkaus svetainėje, 495 Grand St., Brooklyn, NY
Prie ėjimo bilietai nebus parduodami, tad jaunimas prašomas juos įsigyti iš anksto. Vietų skaičius ribotas. Jaunimo laukiama ir iš kitų vietovių.

SOKIAMS GROS

RALEIGH RECORDING HAL FIELDS ORKESTRAS

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVERgreen 2-6440

VYTAUTAS BELECKAS
SALĖS IR RESTORANO
SAVININKAS

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinomis kainomis.

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS

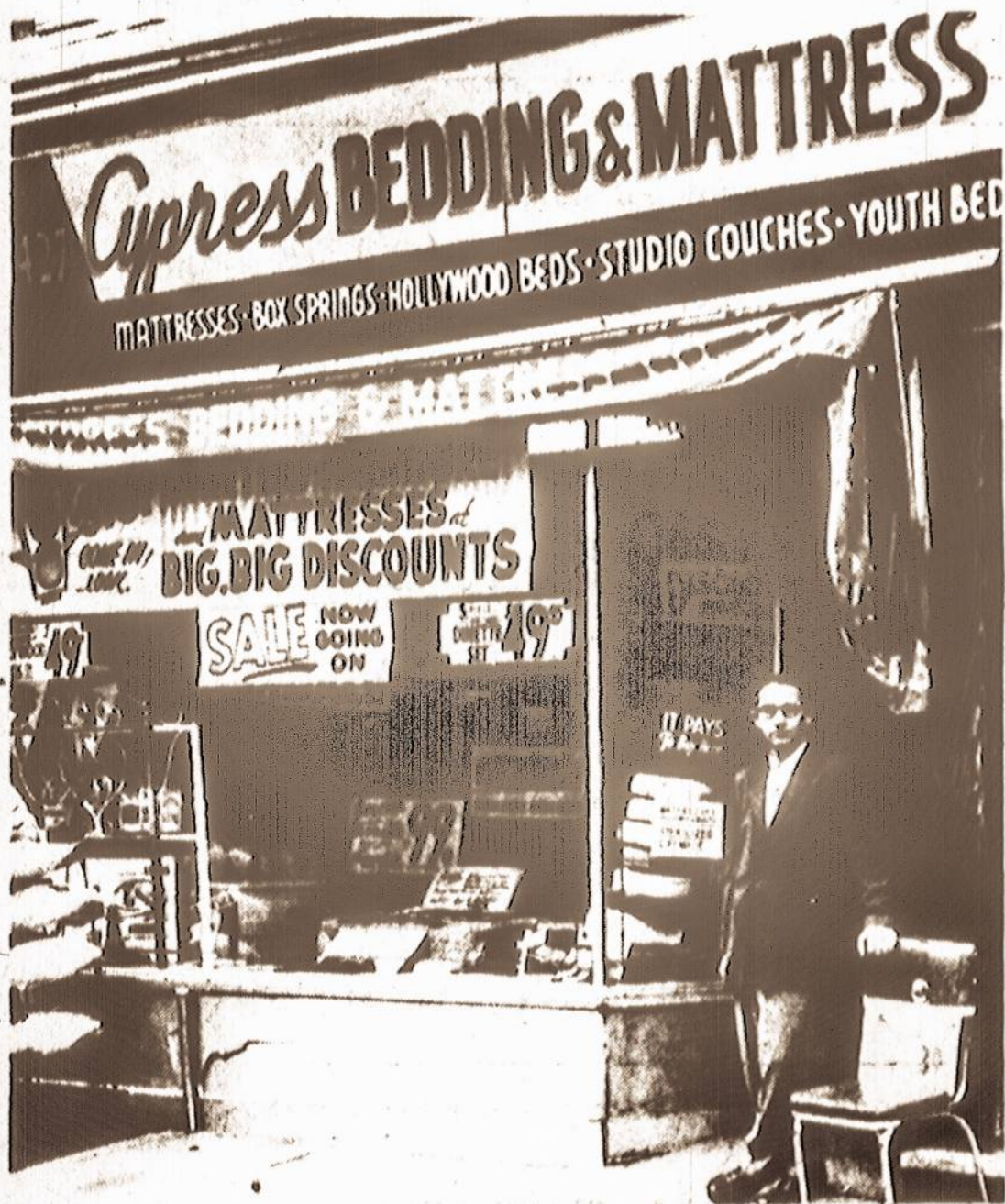
26 Court Street 700 Caroline Ave.
Brooklyn 1, N. Y. N. Valley Stream, N. Y.
MAin 4-6400 VALley Stream 5-0783

LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

Balandžio 27 d. Chicagoj skautų suruoštą rankdarbių parodėlę apžiūri (iš kairės): skt. dr. K. Aglinskas, sk. A. Aglinskas, jūrų skautė, Baltijos jūrų skautų tuntininkas E. Vegianskas, Lietuvos Konsulas dr. P. Daužvardis, jūrų skautė ir dr. St. Biežis, Skautams Remti Draugijos pirmininkas.

PASINAUDOKITE RETA PROGA

KAINOS MŪSŲ KRAUTUVĖJE DABAR
NUMUŠTOS 50%

GERIAUSIOS RŪŠIES LOVOS IR MATRACAI

3427 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

(Tarp Lincoln ir Nichols Ave.)

Telefonas: AP 7-8802

Gerai suvaidino "Aną Birželį"

Gegužės 3 d. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyno Vaidintojų Trupė, vadovaujant Vitaliui Zukauskui, suvaidino F. Naumiestiškio 3 veiksmų dramą "Aną Birželį". Veiksmas vaizduoja 1940 m. įvykius Lietuvoje, kada bolševikai mūsų šalį teriojo. Vaidinime dalyvavo: L. Karmazinas, V. Gintautaitė, Gina Purelytė, Vincas Trainys, J. Lapurka, P. Nekrošius, M. Zukauskienė, St. Vaškys, R. Tilvikaitė ir Z. Zubrys.

Retai brooklyniečiai mato koklių vaidinimų, todėl jų pasiilgsta. Visą dieną lietus lijo, bet į vaidinimą prisirinko pilna salė. Vaidintojai publikos neapvyli. Geriausiai savo roles atliko: Marija Zukauskienė, miestelio davatkėlės Barbutės rolėje, St. Vaškys, senbernio rolėje, Vincas Trainys, bolševikams parsidavusio Berkio rolėje, L. Karmazinas, amerikiečio, malūno savininko Buivydo rolėje. Gerai vaidino ir kiti. Svarbu, kad veikalas

remiasi žinomais įvykiais, visiems suprantamas ir todėl publikai patiko.

Dail. J. Juodžio dekoracijos ir Ed. Juzumo apšvietimas buvo geri.

Pageidautina, kad vaidintojai nenuleistų rankų, o Vitaliui Zukauskui linkime ištvėrmės.

P. N.

M. AND Z. COLLISION WORKS

JULIUS MALDUTIS

Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakėlimas naujomis, dažymas ir poliravimas

937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.) Tel. EVERgreen 8-9794

Pasinaudokite mūsų nuolaidomis, ruošdami paketus į Lietuvą.

IVAIRIAUSIOS MEDŽIAGOS DRABUŽIAMS
Didžiausias pasirinkimas

H. KOEN

111 DELANCEY ST., NEW YORK 2, N. Y.
(Tuojau už Williamsburgo tilto)

Jonas Limba, mūsų skaitytojas Buenos Aires, Argentinoje, vienybiečio Mykolo Limbos sūnus, gimęs Harrisoh, N. J., yra pasižymėjęs sportininkas. Jis, kaip geriausias dviratininkas, yra gavęs eilę sidabro taurių. Kartą Jonas Limba su kitu dviratininku Buenos Aires Luna parke važiavo še pertraukos šešias paras. Be to, jis yra laimėjęs meškeriojimo pirmenybes. Jaunasis Limba turi metalo dirbtuvę Argentinoje.

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS

AUGUST TRAUN, Savininkas

N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas POplar 9-9352

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

Kad Jūsų giminės ir artimieji laiku gautų dovanas

Reikia neatidėliojant siųsti iš anksto.

Pradžiuginkite savo artimuosius pasiųsdami tuojau pat siuntinį dovanų. Naudokitės patarnavimu patikimos, atidžios ir greitos patarnavimu firmos.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

(Licensed by the U. S. S. R.)

135 WEST 14th ST., NEW YORK 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583

Pagal susitarimą su „Intourist“, mūsų firma yra įgaliota siųsti siuntinius į visas Sovietų Sąjungos respublikas. Visos išlaidos, įskaitant muitą, apmokamos firmos įstaigoje. Siųsti galima tik naujus daiktus. Pristatymas garantuotas. Siuntinius galima atnešti asmeniškai arba prisiųsti paštu. Siuntėjas gaus JAV pašto pakvitavimą, taip pat asmenišką gavėjo parašą. Įstaiga atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val.

116 East 7 Street
NEW YORK, N. Y.
Tel. YU 2-0380

Sekmadieniais iki 4 val. p. p.

332 Fillmore Avenue
BUFFALO 6, N. Y.
Tel.: MOhawk 2674

Klijentų patogumui atidaryti šie skyriai:

900 Literary Road
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWER 1-1461

11339 Jos. Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWNsend 9-3980

632 W. Girard Avenue
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

Jonas Reedy, kupiškėnas, dabartinis Elizabetho Lietuvių Laisvės Sālės prezidentas, toms pareigoms perrinktas jau penktą kartą iš eilės. Per tą laiką salė ne tik galutinai baigta išmokėti, bet ir gražiai atremontuota.

Paskutiniu metu salė įgijo naują, puikų rojalį, kokio nė viena lietuvių salė neturi visoje apylinkėje. Tuo yra sudarytos labai geros sąlygos koncertams ir kitoms meninėms pramogoms.

Jonui Reedy vadovaujant, Elizabetho Lietuvių Salė, be biznio, virto vietos lietuvių kultūrinio centru. Joje visos organizacijos randa nepokamą prieglaudą susirinkimams, posėdžiams, repeticijoms ir t.t. Tai pavyzdys, kaip suderinti biznio ir kultūrinės veiklos reikalus.

JAUNIMO PAVASARIO ŠVENTĖS ŠOKIAI

Gegužės 31 d. yra jaunimo pavasario šventės diena.

Sios dienos atžymėjimui, neolituanai kviečia lietuvišką jaunimą, nežiūrint amžiaus nei pažiūrų skirtumo, atsilankyti į jaunimo šokius, Hotel Statler salėje, New Yorke. Čia bus įmanoma užmegsti pažintis su tolimųjų vietovių lietuvišku jaunimu. Laukiama daug jaunimo iš Chicagos, Detroito, Clevelando, Philadelphia ir, aišku, iš artimesnių New Yorkui vietovių.

Šokiams gros Raleigh Recording Hal Fields orkestras,

kuris, pagal specialų užsakymą, gros lietuviško jaunimo mėgiamus šokius.

MOKINIŲ KONCERTAS

Gegužės 9 d. Lietuvių salėje, Elizabetho, buvo J. Stankūno Muzikos Studijos mokinių koncertas. Tarp daugelio amerikiečių vaikų, gražiai pasirodė keletas lietuvių studentų: Lucy Strimaitytė, atliko Chopino Nocturne in Es dur, Birutė Lanauskaitė, paskambino Loïn du Ball, Gilieto, Eugenia Raudytė, sugrojo Gėlių Šokį ir Juratė Veblaitytė

Lietuvių Atletų Klubas

GEGUŽĖS 30 D. 8 v. v.

SAJEVA'S POKYLIŲ SALĖJE
260 Knickerbocker Ave. (kampas Willoughby St.)
Brooklyn, N. Y.

ruošia
geriausių 1957 metų sportininkų pagerbimo

VAKARĄ - KONCERTĄ

Programą išpildo Harvest Moon šokių laimėtojai, jų tarpe J. Gricevičius, kurie pašoks Rumbą, Tango ir kt. šokius. Visi svečiai bus pavaišinti kuklia vakariene.

Įeinant aukojama 2 dol.

Kai nusipirkau ...

(Atkelta iš 8 psl.)

-- Namie. Argi nežinot jo. Rašo...

-- Alfonsai, svečiai atvažiuavo!

-- Ooo Išėjęs iš kito kambario ir trindamas rankas stebėjosi Alfonsas.

-- Kaip drūti, kaip drūti?...

-- Laikomės...

-- Gerai! -- teatsakė ir vis lyg kur bėgt taikydamas, lakoniškai ir toliau atsakinėjo.

Pagaliau prisėdo, bet vis kaip ant adatų. Pažoka ir vėl matyt žmonai mirktelėjus, sėdasi.

Vis dėlto ir tas negelbėjo.

-- Atleiskite man. Aš valandėlei... -- atsiprašysiu. Tu čia, Valyte, svečius priimk, pavaisink, pamylėk... matot, "Cepteri" noriu šiandien, pagal planą užbaigti. Žinot, kai ateina įkvėpimo valanda, tai rašos, o kai nēr -- valandomis prasėdi ir nieko...

-- Tai konkursui gal? -- paklausiau.

-- Ja, ja -- tam pačiam... bet nebēr vilties. Dvigubai sąlygos sunkesnės.

* Bepigu buvo tiems konkursų pradininkams laimėti, kai veikalo tinkamumą vertino ir sprendė tik komisija. Dabar daug sunkiau, va vieni iš paskutiniųjų buvo premijuoti, kaip kad laikraščiai rašė, dar ir todėl, kad jie patiko ir konkurso komisijos narių žmonoms...

Taip taręs nuskubėjo mažan kambarėlin.

Pasilikę gėrēm kavą. Juokavom ir pagaliau susituošēm namo. Aš buvau patenkintas. Nors visą dieną baladojau, bet vis dėlto čerkutę ir puodelį kavos išgėriau.

Zmona sėdėjo ir tylėjo.

-- Tai, matai, -- tariau... ir norėjau ką tai paaiškinti, bet nebeteko...

-- Taigi! -- šoko žmona. Zmonės dirba, išsijuosę dirba, o tu Dievo bijok, ir lovelių gėrēm išliet tingi....

gražiai užsirekomendavo su Kuhlau Sonatina.

Programa buvo baigta Irenos Stankūnaitės koncertiniu numeriu Rondo Capriccioso Mendelssohno. Be to, kelis numerius padainavo.

Amerikiečių publika buvo patenkinta su gražiomis lietuvių patalpomis. Valdyba nešėniai nupirko naują fortepiloną.

J. Stankūnas pareiškė, kad Elizabethas susilauks daugiau muzikos koncertų.

B.

DIDELĖS NUOLAIDOS SIUNČIANTIEMS PAKIETUS Į LIETUVĄ!

Tik asmeniškai atsilankę, galėsite išitikinti, koks didelis vyriškų ir moteriškų medžiagų pasirinkimas

Mūsų krautuveje gausite viską, kas tik reikalinga jūsų artimiesiems Tėvynėje pradžiuginti.

Vilnonės, šilkinės ir kitokios medžiagos žemesnėmis kainomis, negu kitur.

DORION MFG'S OUTLET STORES, INC.
148-09 Jamaica Avenue Jamaica 35, N.Y.
(Išlipti Sutphin Blvd. Stotyje) Tel. AXtel 7-6082

PARK FLORIST
MATTHEW MAZEIKA,
Savininkas

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
(Skersai nuo Haven teatro)

WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 9-3112

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

1991 BROADWAY, NEW YORK 23, N. Y.
Tel. LYceum 5-0900

DOVANŲ SIUNTINIAI (LIETUVĄ IR USSS APMOKĖTU MUTU).

Veikia Intouristo Maskvoje leidimu jau 25 metai.

Siuntiniai gauti per paštą įvertinami ir sąskaita išsiunčiama tą pačią dieną. Dėka patyrusiems tarnautojams mūsų klientai atiduodami siuntinius neturi laukti, nežiūrint į klientų ir siuntinių skaičių. Darbas išpildomas rūpestingai ir pagal reguliacijas, kas užtikrina, kad Tamstų giminės gaus siuntinius be jokių atidėliojimų. Visi daiktai supakuojami ypatingai stipriose dėžėse, kurios pasiekia Sov. Sąjungą pilnoj tvarkoj. Siuntiniai siunčiami kasdien.

KALBA LIETUVIŠKAI

**MES NE TIK PRIŽADAME,
BET DAROME!**

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausiai apdraudos reikalais, federalinių ir valstybinių taksų (INCOME TAX) užpildyti, pirkti piniginių perlaidų (MONEY ORDERS).

kreiptis

HAVEN REALTY
Joseph Andrusis Insurance

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
TEL. VI 7-4477

Kasdien - 9 val. ryto iki 9 val. vak.
Sekmadieniai - 1 val. p. p. iki 5 val. vak.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

BANGA TELEVISION

V. ZELENIS, Sav.

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
(Prie Crescent St.) Tel. AP 7-0349

PARDUODAMA SU NUOLAIDA:
Televizija, radijas, HI-FI fonografai (tape re-
corders), oro vėsintuvai, langams ventiliatoriai,
dulkių siurbiai ir t. t.

TAISOMA: televizija, radijas, HI-FI.
Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.

Lietuviai Advokatai

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th STREET
Jackson Heights 73, N. Y.
NEwton 9-6620

K. W. MICHELSON
87-14 111th Street
Richmond Hill 18, N. Y.
Virginia 6-6060

ST. BREDIS, Jr.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
APplegate 7-7083

A. J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

ALBERT F. PETERS

(PETRAUSKAS)

Apdraudos ir knygyvedybos patarnavimas.
Federalinių, valstybės ir miesto taksų pildymas.

116-55 QUEENS BLVD., FOREST HILLS 75, N. Y.
Tel. VI 3-1477
Namų adresas. 106-53 95th St., Ozone Park 17, N. Y.

NIEDERSTEIN'S RESTAURANT

69-16 Metropolitan Ave. Middle Village, L. I.
Adeline Niederstein Lardon, Savininkė
Pristatomas paruoštas maistas vestuvėms ir
bankietams. Galima gauti privati salė.

Telpa iki 350 asmenų.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS
Geriausias maistas, likerai, vynas vidutinėmis kainomis.
REZERVUOKITE telefonuojant DA 6-0717

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užėigų Brooklyne.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

NORITE GEROS -- MENIŠKOS FOTOGRAFIJOS

Portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų - vestuvių,
krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų.
Jums geromis sąlygomis padarys
VYTAUTAS MAZELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HY 7-4677

HELEN POVILANSKIENE

Baras - Restoranas - Salė šeimyninėms pramogoms
158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9737

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STAgg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVergreen 7-4774

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STAgg 2-4409

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
(vairiems reikalams).

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ
RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
Ivairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAICIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-2089

**LIETUVIŠKA DUONA - LIETUVIŠKAS SŪRIS
LIETUVIŠKOS DEŠROS IR SKILANDŽIAI**

JONAS ANDRULIS
Michigan Farm Cheese, Inc.
Fountain, Michigan

PETRAS LISAUSKAS
64-09 Clinton Avenue
Maspeth, New York

LITHUANIAN BAKERY
131 Inslee Place
Elizabeth, New Jersey

Norintieji įsigyti šių skanių lietuviškų produktų, kreipiasi į jų gamybos genera-
linį atstovą PETRĄ LISAUSKĄ, 64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York.

Tel. TW 4-8087

VIENYBĖ

V. Bakūnas, pamataitis ir Gedeminas iš Los Angeles, Cal. atvyksta į Tautinį Kongresą, kuris įvyksta birželio 1 d. New Yorke.

Dr. B. J. Kaslas, Wilkes Barre College profesorius, neseniai kalbėjo Slavų tautų kilmės amerikiečių draugijos Tatra susirinkime. Jo kalba, Rytų Europos tautų solidarumo reikalui, atspausa Congressional Record.

Aleksandra Merker, dailininkė, siunčia linkėjimus iš Egipto. Dailininkė rašo, kad ji ten sukūrusi keletą naujų kūrinių.

Jurgis Rusilas, kuris šiuo metu yra Miami, Floridoje, siunčia linkėjimus savo draugams Philadelphijoje ir Wilkes-Barre, Pa.

Alvira Povilanskaitė, žinomos biznieriės Elenos Povilanskienės duktė, birželio 1 d. susituokia su Stasiu Liogiu. Santuoka Apriškimo par. bažnyčioje 12 v., vestuvių pokylis Hotel Towers, Brooklyne, 2 v. p. p. Ta proga Moterų Vienybė savo socialiam susirinkime gegužės 20 d. Alvirai surengė pagerbimą. Jaunosios tėvas, velionis Antanas Povilanskas, ilgus metus buvo Vienybės leidėjų bendrovės direktorius.

S. Volskis, **J. Gudelis**, **J. Kyrius**, **D. Klinga** ir **J. Farjus** išrinkti Tautininkų Klubu delegatais į Tautinį Kongresą New Yorke.

P. Šimėnienė praneša, kad sekantis Moterų Vienybės bižnio susirinkimas įvyksta antradienį, birželio 3 d., Damų rezidencijoje, Woodhavene. Visos narės prašomos dalyvauti.

Inž. Vl. Dilis su žmona Izabele grįžo iš Clevelando, kur buvo nuvažiavę aplankyti giminių ir draugų.

G. Stupkaitienė, nuvykusi su vyru aplankyti giminių Fort Rucker, Alabama, siunčia Vienybei linkėjimus.

Kun. L. Jankus, Balfio reikalų vedėjas, lankėsi Vienybės redakcijoje. Vizito metu buvo kalbėta šalpos reikalais. Šiuo metu Balfas daug pagalbos siunčia Punsko lietuviams.

„JAUNMĖLIS“ ŠI SEKMADIENI

Ši sekmadienį, gegužės 25 Operetės choras, talkininkaujant Brooklyno Vaidintojų Trupei ir J. Matulaitienės vad. Tautinių Šokių Grupei, per savo metinį koncertą visuomenei parodys nuotaikingą Lietuvos kaimo buities vaidinimą „Jaunimėlis“. Tai naujas veikalas, kuriamė šalia meilės ir piršlybų intrigos eina mūsų tautos papročiai bei netolimos praeties vaizdai. Šio veikalo autorius žinomas žurnalistas Aleksandras Merkelis. Veikale dalyvauja virš 60 asmenų. Pagrindinius vaidmenis atliks Brooklyno Trupės vaidintojai. Veikalo režisierius Vitalis Zukauskas. Dekoracijos dail. Jurgio Juodžio.

Laukiama publikos susidomėjimo Schwaben Hall, 474 Knickerbocker Ave., Brooklyne, bus atdara nuo 4:30 val. po pietų. Pradžia 5 val. p.p.

MAIRONINĖS MOKSLO METŲ PABAIGTUVĖS

Gegužės 24 d. šeštadienį, 5 val. p. p. Apriškimo parapijos salėje, Brooklyne, įvyks Maironio šešt. mokyklos mokslo metų užbaigimo ir penktos abituriantų laidos išleidimo iškilmės.

Sokiai, grojant Butrimo orkestrui, prasidės 7 v. v.

Į meninę programą ir šokius kviečiame visuomenę gausiai dalyvauti.

Savo atsilankymu moraliai ir materialiai paremsite vienintelę lietuvišką mokyklą Brooklyne.

Tėvų Komitetas

PRANEŠIMAS

Fasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo Organizacinis Komitetas, vykdydamas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo laikinąją konstituciją, kviečia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimą pirmo-

sios sesijos š. m. rugpjūčio 28 dieną 10 val. rytą New Yorke Statler viešbučio patalpose.

Vyt. Nakutavičius, po medaus mėnesio kelionės Floridoje, grįžo su žmona Olga į Brooklyną.

Dr. Ed. Jansonas grįžo iš Osterville, Cape Cod, Mass., kur praeitą žiemą su žmona įsigijo gražią vasarvietę. Jansonų vasarvietė Audronė jau atidaryta.

Zita Kevalaitytė (Visockienė) aktorė, atvyko iš Chicagos su vyru Algirdu Visockiu aplankyti draugų ir pamatyti „Jaunimėlio“ pastatymo — ši sekmadienį.

Išnuomojamas

didelis, gražus kambarys patalpose medžiais apaugusioje rezidencinėje sekcijoje merginai arba moteriai. Privilegija naudotis virtuve ir kitais patogumais. Skambinti Laureltone 8-7938.

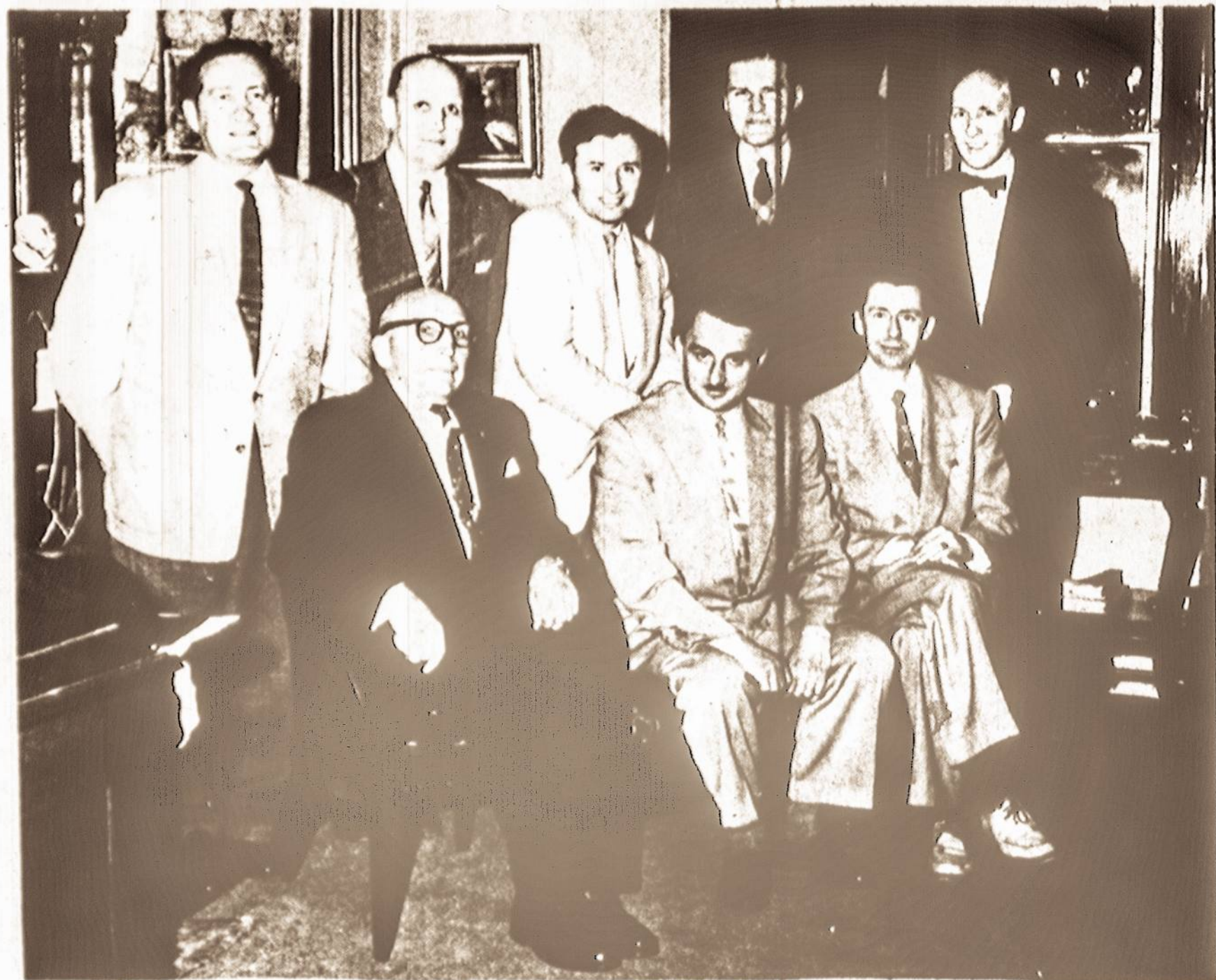
Francis A. Dom ir **Ludwig Teller**, republikonas ir demokratas, abu JAV kongreso nariai, kalbės Tautiniame Kongrese, gegužės 30 d. New Yorke.

Vyt. Meškauskas, Vienybės redaktorius Chicagoje, birželio mėnesį atvyksta į New Yorką ir čia bus apie savaitę laiko.

Pranas Rimkus, mūsų bendradarbis Oakland, Cal., šią vasarą rengiasi aplankyti rytines valstybes. Pakeliui, žada pabūti ir pas Arizonos lietuvių.

AFAČIOJE: FASK Rytų Sporto Apygardos Komitetas praeitą savaitę posėdžiavo Vienybės patalpose. Iš kairės į dešinę (sėdi) **J. Vilpišauskas**, **A. Vakselis**, **J. Kepenis**. Stovi: **K. Brazauskas**, **V. Saldaitis**, **J. Lapurka**, **A. Ruzgas**, **E. Staknys**. Trūksta **A. Biručio** ir **J. Klevečkos**.

Vienybės nuotrauka

VIRŠUJE: Vienybietės savo pavasariniame baliuje. Nuotraukoje: **Helen Kulber**, **P. Šimėnienė**, **M. Diržienė**, **G. Briedienė**, **M. Jokubaitienė**, **U. Bacevičienė**, **Gustaitienė**, **Budraitienė**, **Klimienė**. Antroji eilė stovi: **N. Kulbokienė**, **A. Mažeikienė**, **Podžiuvienė**, **E. Povilanskienė**, **O. Petrash**, **A. Povilaskienė**, **Alice Lukas**.

Vienybės nuotrauka

Kastantui Gagui, mūsų laikraščio bičiuliui, Memorial ligoninėje Brooklyne padaryta sėkminga operacija. Ligonis sveiksta ir netrukus žada grįžti namo.

MIRĖ

Elena Kazlauskienė, 66 m. a., gyv. 383 S. 3rd St. Brooklyne, mirė gegužės 15 d. Palaidota gegužės 19 d. iš Apriškimo par. bažnyčios. Šv. Jono kapus. Liko sėsu, duktė, sūnus ir marti. Laidojo **S. Aromiskis**.

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

• Gegužės 25 d. Brooklyne Operetės Choras stato A. Merkelio parašytą nuotaikingą veikalą „Jaunimėlis“, kurį išpildys Operetės Choras, J. Matulaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė ir V. Zukausko vadovaujama Brooklyno vaidintojų trupė.

• Gegužės 30 d. Saievo Pokylų salėje, 260 Knickerbocker Ave., Brooklyne, įvyks Atletų Klubu sportininkų vakaras.

• Gegužės 30, 31 ir birželio 1 d. d. Statler viešbutyje, New Yorke, įvyks Amerikos Lietuvių Tautinis kongresas ir banketas.

• Gegužės 31 d. Statler viešbutyje, New Yorke, Korp! Neo Lithuania rengia jaunimo pavasario šokius. Gros Raleigh Recording Hal Fields orkestras. Pradžia 9 val. vak.